

KASDIENA...

**Naujas Ofensyvas
Exit Weygandas
Baisūs Darbai
Laukan Juos**

Anglų ofensyvas Libijoje yra labai svarbus žygis. Mūsų čia Italai ir naciai turės atitraukti dalį jėgų iš Sovietų fronto, kitaip jie bus išbrukti iš Viduržemio jūros sferų, nevien iš Afrikos.

Suprantama, svarbiau būtų atidarymas fronto vakaruose, bet ir šis svarbu.

Maskvos fronte naciai vėl gavę skaudų smūgį, taip ir Rostovo.

Jei šalims užėjus naciams teks gulėti apakusose, o ne Maskvoj, jų armijai čia bus nepaskomai sunku. Maskva dar gali būti pradžia pabaigos Hitleriui, kaip ji buvo Napoleoniui.

Viehy vyriausybė natomai jau nesitiki daugiau naudotis Amerikos parama, tai guja lauk generolą Mazimą Weygandą iš komandos Afrikoj esančia francuzy armija.

Naciai spiriasi gauti Francuzijos laivyną, nes savas jau laigia nykti.

Štai baisios skaitlinės. Londono pranešimu, naciai užžudė: 82,000 lenkų, neštikimų Hitlerio valdžiai.

15,000 graikų (Trakijoj) nužudyta už 19 bulgary fašistų.

5,000 jugoslavų pasmerkti mirioti ir nužudyti, prie jau virs 350,000 abetnai išžudyti naciams neštikimų serbų, kroatų ir kitų.

Francuzų, kurie suimti į kalėjimus įkaitom, jau susandūta 250, kerštu už tris nacių karininkus, kurie nužudyti nežinomų asmenų.

Keli šimtai norvegų tėvų suimta ir įkalinta už tai, kad jų vaikai pasipylė kur tai, ar į Angliją pabėgo.

Jugoslavijoje naciai paskelbė "obalsis"—"100 už 1". Reikšči, už vieng nacį ar jų pakaliki fašistą, bus žudoma 100 jugoslavų.

Tokio teroro pasaulis dar nėra girdejęs. Net ir gilios senovės tokio barbarizmo nežinoja.

Kaip pikta—pikta ir biauru,—kad tarp lietuvių yra tokių gaivalų, kurie talkininkauja tiems kruviniausiems visoj žmonijos istorijoj buideliams, deda nacių propagandą į savo laikraščius, skleidžia jų propagandą žodžiu.

Nacių talkininkai taip jau ima atsakomybę už tuos kruvinius darbus.

Kaip naciai elgiasi su serbiais—laisvę mylinčiais ir kovingais sergais, kaip jie elgiasi su lenkais, kurie nenelkia galvės prieš pavergėjus, taip jie elgiasi su lietuviais—jau ir elgiasi.

Delko biete lietuvis turėtų bent kuo padėti tiems korikams?

Pirmiau kai kas dar tikėjosi nepriklausomoms Lietuvos, nors su Hitlerio generalgubernatoriū, bet jau ir ta menka svajonė dinga.

Hiterio gautieriai valdo Lietuvą taip, kaip kitus pavergtus kraštus—engia, grobia, paamynę visas teises.

Dabar jau spirte spiriasi klausimas: Ką gauna nacių talkininkai už šiuos žygius?

SOVIETŲ JĖGOS VĖL ATMUŠĖ VOKIEČIUS

ANGLAI ĮEJO Į LIBIJĄ APIE 100 MYLIŲ

DAR NESUSIDURĖ SU FAŠISTŲ SUKONCENTRUOTOM JĖGOM

KAIRO, lapkr. 21.—Anglų ofensyvas Libijoje dar vis nesulinka pasipriešinimo. Vieni pranešimai sako, pirmieji daliniai jau pasiekė apgultą Tobruką, o kiti pranešimai sako, praėjo šaliniai Tobruko. Vokiečiai ir Italai Tobruką laikę apgulę pateko į spąstus.

Anglai dar vis žygiuoja 140 mylių pločiu baru. Rimtų susirėmimų dar neįvyko. Menki fašistų gizonai nenūgėna priešintis. Nespėjusieji pasitraukti patekta anglams į nelaisvę.

Negausius anglų pranešimai sako, ties Bir El Gobi, 65 mylios nuo vietos iš kur pradėta ofensyvas, anglams pateko 150 fašistų belaisvių ir keletas tankų.

Geriau, Jei Antrą Frontą Butų Atidare Europos Vakaruose

KURISEVAS, lapkr. 21.—Sovietų Sąjungoje žiūrį ir anglų ofensyva Libijoje kaip į nelobų dalyką, bet kur kas lūgt geriau pasitenkinus, jei tas ofensyvas būtų pradėtas kur nors vakary Europoj.

Ofensyvas Afrikos šiaurėj, anot Sovietų spaudos, gali kiek atitraukti iš rytų fronto nacių išklyvų. Tačiauš primena, kad ir ši ofensyva reikėjo pradėti jau kelios savaitės anksčiau.

Pastaruoju laiku Sovietų spauda atkartotinai rašo, kad anglai mažiau duoda Sovietams paramos, o daugiau giriasi, taipiau perspaudimo šveicarijos pranešimų, kuriame nurodoma, kad anglai menkai bombarduoja Vokietiją. Iki šiol niešų padarę bent kiek žymesniū nuostolių nacių industrijai.

Gen. Burns Veikiausia Bus Naujuoju USA Ambasadorium Maskvai

WASHINGTONAS.—Diplomatiniuose rateliuose kalbama, kad naujuoju Amerikos ambasadorium Sovietų Sąjungai prezidentas Rooseveltas veikiausia paskirs gen. Jame H. Burns. Dabartinis ambasadorius Steinhard prašo atleisti iš pareigų.

ninkai už skleidimą hitlerinės propagandos?

Visiems dorieims, demokratišingies Amerikos lietuviams reikia stoti su visa Amerika prieš tą žmonijai pavojų—hitlerizmą. Mes privalome remti prezidento Roosevelto Nacionalinės Vienybės programą.

Mes turime vyti laukan ir juo toliausia nuo savęs, tuos, kurie bent kiek talkininkauja Hitleriui, kurie skleidžia jo propagandą.

Šis klausimas dabar yra pats vyriausias klausimas, pats svarbiausias uždavinys.

V. Andraitis.

Kanadiečiai vyksta į frontą. Vėliau išaiškėjo, kad jie nuvežti į Hongkongą prieš galimą japonų užpuolimą ant anglų Burmaus Hongkonge.

Jungtinės Valstijos Siunčia į Sovietų Sąjungą Karo Misiją

WASHINGTONAS, lapkr. 21.—Į Sovietų Sąjungą neužlgo išvyksta Jungtinių Valstijų karinė misija, vadovaujama gen. John N. Greeley.

Misija tarsis su Raudonosios Armijos generaliu štabu klausimais, kurie apima abidvi šalis. Taipiau aptars kad karinius reikalus liečiančius karinę medžiagą, gaunama iš Amerikos.

Iki šiol Amerikos kariuomenė faktiniai neturėjo ryšio su Sovietų Sąjungos karinėm jėgom.

Turkai Atmetė Vokiečių Reikalavimą Suvienodint Spaudą

ISTANBUL.—Turkijos vyriausybė atmetė nacių reikalavimą "suvienodinti abiejų šalių spaudą". Reikalavimą priėmus, turkiai būtų turėję tik prielankiai apie nacių rašytį ir peikti, arba visai nieko nesakyti apie Angliją, Jungtines Valstijas ir Sovietų Sąjungą.

Nuleido į Vandens Naują 35,000 Tonų Karinį Laivą

NEWPORT NEWS, Va.—Šioms dienoms baigė statyti naują karo laivą, 35,000 tonų didumo. Laivas praminas "Indiana". Pastatymas laivo atsiėję \$70,000,000. Laivo apginklavimas nepaprastai stiprus, turi net 9 šėtolikos colų kanonus.

Įkaitų Terorizavimu Naciai Nužudė Šimtą Tukstančių Žmonių

LONDONAS, lapkr. 21.—Nuo to laiko kai atkėrinimui Hitleris pradėjo žudyti įkaitus (hostage), pavergtose šalyse naciai jau spėjo nužudyti 100,000 žmonių.

GRAIKUJ.—Bulgarai nužudė 15,000 žmonių, keršindami graikams už nudėjimą 19 bulgary fašistų. Daug tukstančių graikų kaip įkaitus suėmė Italai, kurių apie 15,000 nužudė, o apie kitų likimą neduoda žinios.

LENKIJĄ.—Nemaziū kaip 82,000 įkaitų naciai nužudė Lenkijoj. Įkaitų žudymai vyksta kasdien. Nėra to kaimo kur bent vienas iš gyventojų nebūtų nužudytas. Sulažumų amuni-

Vokiečiai Fašistai Nužudė Penkis Čekus

PRAGA, lapkr. 21.—Specialūs nacių tribunolas Brnoje nuleisė miršin 5 čekų patriotus. Nacių tribunolas sako, nuteisėtieji tarėsi "papildyti angštų išdavystę".

Moravijoj suėmė daugybę čekų valstiečių, kurie neįstengė sudaryti okupuotų reikalavimus javų kvotos.

Prieš Jugoslavus Partizanus Hitleris Atsiuntė Tris Divizijas

ANKARA, lapkr. 21.—Į Jugoslaviją Hitleris atgubeno 3 divizijas, skaičiuoja 45,000 karių, kad nugalėtų serbus partizanus. Pirmiau paramos prieš partizanus naciai gaudavo iš kroatų fašistų ir serbų parasdavėlių, vadovaujamų neva premierio gen. Nedie.

Serbai partizanai tuos Hitlerio talkininkus smarkiai apdužė. Iš 30,000 Nediešius fašistų, beliko tik 4,000. Sulig Belgardo spaudos, pastarimais dienomis labai padidėjo įkaitų žudymas. Be kitų, nacių laiko įkaitais 1,500 redaktorių ir kitokių profesionalų.

BERLYNAS.—Kariniai nacių šaliniai sako, rytų fronte vokiečiai paėmė į nelaisvę raudonarmėję B. Skriabin, Jie mano, kad tai bus Sovietų Sąjungos užsienio reikalų komisaro V. Molotovo sūnus.

Lenkų Kariuomenė Baigia Ruošintis Pareigom

KURISEVAS, lapkr. 21.—Besiorganizuojanti lenkų kariuomenė gavo didelius kiekius uniformų iš Anglijos. Sykiu gavo ginklų ir karinės medžiagos, Ginklų ir amunicijos duoda ir Sovietų Sąjungą. Lenkų kariuomenės skaičius sparčiai didėja. Laukiama atvyksiant gen. Sikorskio. Jam patikrims, veikiausia lenkų kariuomenė bus siunčiama į frontą prieš nacių.

PIETŲ FRONTE NACIAI TURI ŠEŠIS SYK TIEK TANKŲ

LONDONAS.—Bostovo sektoriuje naciai puldami Novocerkas miestą turėjo šešis sykius tiek tankų kiek raudonarmėčiai.

LUKSEMBURGAS.—Apdėjo nepaprastai didelėm kontrabucijom Luksemburgo kuni-gaiktystės miestus už tai, kad juose įvyko prieš nacių protestų demonstracijos.

Amerika Gal Nutrauks Diplomatinis Santykius Su Francuzija

WASHINGTONAS, lapkr. 21.—Jungtinės Valstijos veikiausia neužlgo nutraukti diplomatinius santykius su Francuzija. Amerikos santykius su Francuzija blogėja nuo pat Petaino režimo įsisteigimo. Bet prie nutraukimo padėties privedė Petaino vykdomos "patenkintoms" Hitlerio reikalavimų, kuriais jis siekia užvaldyti Viduržemio jūros ir vakary Atlantų pakraščius.

Patenkinti Hitlerio reikalavimai yra šie:

- 1) Atleisti iš komandieriaus pareigų gen. Weygandą (jau atleistas).
- 2) Duot Francuzijos karo laivyną Hitleriui ir Mussoliniui lydimųjų gabenimo vokiečių ir Italų karių į Afrikos šiaurę.
- 3) Užleisti bile Afrikos šiaurės sritį karo vedimui prie Angliją Libijoj.
- 4) Leist Hitleriui ir Mussoliniui naudotis francuzų kariūnėms bazėm, Afrikos šiaurėje.

Hitleris davęs Petainui 24 valandas laiko patekinti reikalavimus arba grąsino okupuoti visą Francuziją.

Lenkų Kariuomenė Baigia Ruošintis Pareigom

KURISEVAS, lapkr. 21.—Besiorganizuojanti lenkų kariuomenė gavo didelius kiekius uniformų iš Anglijos. Sykiu gavo ginklų ir karinės medžiagos, Ginklų ir amunicijos duoda ir Sovietų Sąjungą. Lenkų kariuomenės skaičius sparčiai didėja. Laukiama atvyksiant gen. Sikorskio. Jam patikrims, veikiausia lenkų kariuomenė bus siunčiama į frontą prieš nacių.

PIETŲ FRONTE NACIAI TURI ŠEŠIS SYK TIEK TANKŲ

LONDONAS.—Bostovo sektoriuje naciai puldami Novocerkas miestą turėjo šešis sykius tiek tankų kiek raudonarmėčiai.

LUKSEMBURGAS.—Apdėjo nepaprastai didelėm kontrabucijom Luksemburgo kuni-gaiktystės miestus už tai, kad juose įvyko prieš nacių protestų demonstracijos.

NAUJAS VOKIEČIŲ OFENSYVAS TIES MASKVA ATMUŠTAS SU DIDELIAIS NACIAMS NUOSTOLIAIS

Bet Pavojus Maskvai ir Leningradui Pasidareš Nepaprastai Didelis

LONDONAS, lapkr. 21.—Pradžią antradienį naciai buvo pradėję naują ofensyvą keliuose Maskvos sektoriuose. Maskvos radijas praneša, kad ofensyvas visur atremtas su "didžiausiais priešiu nuostoliais."

Maskvos radijas praneša: "Kruvini mūšiai dar tebeina keliuose centralinio fronto sektoriuose, kur priešas sutelkęs nepaprastai dideles motorizuolas infanterijos ir tankų jėgas lapkričio 18 puolė mūsų apsigynimo pozicijas.

"Lapkričio 18 mūsų kariuomenė atmušė priešą visuose sektoriuose ir sudavė jam baisius nuostolius. "Lapkričio 19 priešas kartoją puolimą, nežūrint, kad diena prieš tai sunkiai nukentėjo. Į "S" apylinkę sviedė 50 tankų ir daug motorizuolas infanterijos. Brangią kainą užmokėjęs priešas pasivėrė pirmyn du ar tris kilometrus. Raudonarmiečiai kontratakavo įsiveržilius miestelio "Z" šiaurinėj pusėj ir priešą išstenkė iš pozicijų.

Mūšiai ypatingai žiaurūs šiauriniame fronto sektoriuje, kur priešas stengiasi prasimuoti per miestą "K." idant flankuoti mūsų kariuomenės kairįjį spągį.

Amerika Spiria Finus Talkytis Su Sovietų Sąjungą

HELSINGFORSAS.—Jungtinių Valstijų pasutinybė Helsingfors spiria finus talkytis su Sovietų Sąjungą. Tuo reikalauja veda su Helsinkio valdžia pastarimais.

Finni natdarnai iš karo tik pragaištį, esą vis labiau linksta prie susitaikymų. Jie pasakoja, kad mūsų palinai su Sovietais "ir vokiečiai nesipriešintų." Finai betgi nori Jungtinių Valstijų ir Anglijos sienų garantijas.

Sovietai Nuginčino Japonų Pranešimą Apie Rubeizavo Incidentą

MASKVA.—Sovietų vyriausybė oficialiai nuginčino japonų agentijos pranešimą, buk lapkričio 16 d. Sovietų rubezijų sargybiniui buvo peržengę Mančukuo sieną. Sovietų komunikatas sako, nurodomoj vietoj jokio incidento neįvyko.

Brazilija Žada Paramą Jungt. Valstijom Atsitikime Karo

BUENOS AIRES, Argentina.—Brazilijos užsienio reikalų ministeris Oswaldo Aranha pasiekė, kad jie Jungtiniū Valstijos paskelbs karį fašistiniam agresoriam, tai Amerikai Brazilija duos visokeriopą paramą.

PITTSBURGH, Pa.—Ties Frick Coke kompanijos kasykla ir prie kelių kitų captive kasyklų įvyko tarpe streikuojančių ir nenurincijų trukdyti karinę produkciją angliakasių susikirtimas. Kaip sakoma, 11 žmonių paštauta.

DIDINKIME APSIGYNIMO PRODUKCIJĄ, SAKO CIO PIRMININKAS MURRAY

DETROITAS, lapkr. 21.—CIO pirmininkas Philip Murray atštraiš žodžiais smerkė kai kurias Chicagos gyvulių skerdimo kompanijas, kad jos tęsia streiką jau keli mėnesiai.

Murray pasiūlė tu kompanijų klausimui apeliuoti į prez. Rooseveltą. Mintyje Murray turėjo Agar Packing kompaniją, Illinois Meak Packing kompaniją ir Brennan Packing kompaniją.

Kita rezolucija suvažinavimas pasisakė už gynimą Harry Bridgo, o trečia rezolucija pasmerkė rasinę bei religinę diskriminaciją.

CIO prezidentu vėl išrinktas Philip Murray.

ORAS
CHICAGOJ IR APIELINKĖJ
debusuota, snigs.

VILNIS

(THE SURGE) LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$3.00, six months 4.25, foreign countries \$3.00, six months 4.00. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$2.00, 1/2 year \$1.25.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 1455 Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Penki Mėnesiai

Šiandien sueina penki mėnesiai nuo fašistinių vandalių išveržimo Sovietų Sąjungon. Sovietų Sąjunga šiandien stipresnė, negu pereitą vasarą.

Nacių gaujos nepajėgė paimti nei Maskvą, nei Leningradą. Jie nepajėgė pralaužti frontą ties Rostovu. Visai raitosi jų šarvatosios divizionai ir kiekvieną dieną joms darosi sunkiau ir sunkiau. Nors jų mechanizuota galybė dar labai didelė, bet sunkios depresijos slogutis juos gnaibo iš visų pusių. Tas matyt ir iš propagandos ministerio Goebbels straiptas, kuris šiuo sukratė net ir fanatiškiausius nacius. Jis kalba apie reikaligumą "milžiniško pasivertimo", nes kitaip bus velniava. Pirmą kartą naciai pradeda kalbėti apie tai kas bus, jeigu jie karą pralaimės.

Trečioji karo žiema stojas vokiečių akvazdoje kaip baisi realybė. Jie instinktyviai svajoja apie šiltą Krymą ir šiltą Kaukazą. Tuli jų laimėjimai Kryme neduoda jokio užtikrinimo, kad Kaukazo žibalo vėsmės bus jų rankose. Timošenko ir Budenny pastos jiems kelią ir Kaukazan.

Šiandien net ir buržuaziniai Amerikos pesimistai kalba apie Raudonąją Armiją su pagarbą. O Sovietų orlaivynas jau žymiai papildytas lėktuvais, atgabentais iš Amerikos ir Anglijos. Jo pajėgos ne tik nesumažėjo, bet padidėjo.

Naciai rokavo, kad savo blitzgriega jie praves per kelias savaites. Vėliau savaites jie priversti buvo pakeisti mėnesiai, bet juo daugiau susikuopė mėnesiai, tuo labiau užsiraikia perspektyvos. Dabar jau jie priversti raportuoti, jei kuriam fronte paima kokį kaimą.

Šie penki karo mėnesiai pakankamai įrodė, kad Sovietų Sąjunga nebus parkludyta.

Ji laimės, sykiu su Anglija ir Amerika. Jo viltis gauti separatišką taiką taip pat sprogo, kaip muilo burbulas.

Griežtai ir Aiškiai

CIO konvencijos rezolucija apie užsieninė šios šalies politiką yra puikus dokumentas. Jų nėra jokiu rezervacijai ir nedasakymų. Penki milijonai Amerikos užsienistų nedviprasmiškai pareiškia, kad "Hitlerio ir nacių valdžios pasimėjimas užvaldyti pasaulį sudaro ir Amerikai tiesioginį pavojų."

Rezolucija pasisakė už glaudžiausius santykius su Anglija, Sovietų Sąjunga ir Kinija ir už pilną kooperavimą su tomis valstybėmis.

Philip Murray stipriai užakcentavo, kad konvencijos nusistatymas užsienio politikos plotmėj nustelbia visus kitus klausimus, kurie kile ar gali kilti visoje konvencijoje. Reikalas nacionalio apsigynimo yra vyriausias reikalas. Iš to taškaregio reikia eiti ir prie kitų klausimų svarstymo.

Philip Murray užėmė poiciją, kuri daro garbę ne tiktai jo atstovaujama organizacijai, bet ir visai tautai, nes darbininkų judėjimą negalima atskirti nuo tautos interesų.

CIO konvencija prikalė prie gėdos stulpo tuos, kurie šunuodegiauja fašistams. Ji įvardijo Lindberghą. Tuo būdu ji pamerkė America First Komitetą. Nors J. L. Lewis tiesioginiai nebuvo įvardintais, bet ir ant jo galvos užsidėgė kepurė, nes jis žino priklausias tai nelegaliai kompanijai.

Čia reikia pažymėti, kad dalis mainierių delegacijų taip pat balsavo už rezoluciją. Reiškia jie jau išsivadavo iš pinkingi izoliacinio hipnotizmo.

CIO pasisakė norįs kooperuoti, veikti išvien su kitomis darbininkų organizacijomis ir šiap jau visuomeniškomis grupėmis, einant prie to paties tikslo—likviduoti hitlerizmą.

Bus daugiau vienybės, o kur daugiau vienybės, ten daugiau ir galybės.

Anglų Ofensyvas

Angliai pradėjo stiprų ofensyvą šiaurės Afrikoje. Iš Amerikos atgabenti tankai jiems labai daug padėjo. Pradžia ofensyvo labai pasekminga ir jeigu jiems seksis taip ir toliau, tai Libijoj nebeliks italyų ir vokiečių.

Bet šio ofensyvo tikslas yra platesnis negu vokiečių ir italyų išvijimas iš šiaurinės Afrikos.

Sunaikinimas piratiskų spēkų Viduržemio juroj ir užpuolimas ant Italijos yra tolimesnės fazės tos pačios kovos.

Dabar susidaro palankios sąlygos taip sužaloti Mussolini, kad tas vyriausias Hitlerio partneris bėgtų kaip staugdamas.

Šiuo kartu, išrodo, Angliai gerai pasiruošė ir gerai mechaniskai pasiskautė. Jų ofensyvas Libijoj italamis ir vokiečiams buvo šurpnyzas.

Amerika aprupino Angliją gerais tankais ir gerais lėktuvais. Ji jų duos dar daugiau.

Santykiai su Vichy Valdžia

Progressyvė Amerikos visuomenė jau senai pasisakė už nutraukimą ryšių su Petainų ir Darlanų valdžia. Išrodo, kad ir Washingtonas apie tai jau pradeda rimčiau galvoti.

Tos valdžios prokonsulas Afrikoje, generalas Weygand, pravyras iš savo vietos, sulgy Hitlerio reikalavimu. Dėl vienkio ar kitokių priežasčių jis nenorėjo pavesti Francuzijos laivyną nacių komandai. Ji paspyrus į šalį, Petaino ir Darlaino valdžia dar labiau susibūtiliauis su Hitlerio šaika. Francuzijos laivynas, velkiausiai, bus paskirtas eiti konvojais pareigas, gabenant vokiečių ir italyų kariuomenę šiaurės Afrikoj.

Francuzų bazės Afrikoje pereis vokiečių kontrolėn.

Washingtonas perilgai laukė, perilgai glostė Vichy gyvates. Už tai labiausia kalti tokie nusūse politikieriai, kaip buvęs Amerikos atstovas Francuzijoje, Mr. Bullitt. Jų senai reikėjo atsikratyti tokiu patarėju.

Iškraustymas iš Washingtono Vichy valdžios diplomaty yra būtinas reikalas, nes tai penktosios kolonos agentai. Tą patį reikia pasakyti ir apie kitus diplomatus, kaip Suomijos, Vengrijos, Rumunijos.

Jie yra priešai, o su priešais ceremonijų nedaro.

Kanados Raudonasis Kryžius

Kanadiečių "Laudies Balsas" praneša: "Kanados Raudonasis Kryžius greitai laiku pradėjo kampaniją dėl medicakės pagelbos Sovietų Sąjungos žmonėms, pareiškė Mr. Justice P. H. Gordon, Nacionalio Pildančiojo Komiteto pirmininkas.

"Dominijios vyriausybė gavo daugelį prašymų nuo įvairių organizacijų po visą šalį, kad duoty leidimą rinkti pinigūs dėl pagelbos Rusijai, todėl Ottawa kreipėsi prie Raudonojo Kryžiaus prašydama sujungti visų organizacijų pastangas į vieną kampaniją," pareiškė Mr. Gordon.

"Laudies Balsas" atstovas susisiekė su Raud. Kryžium ir pasiūlė savo pagelbą rinkliavų vajuos pravedimui lietuvių tarpe.

Raudonojo Kryžiaus vedėjai "Laudies Balsas" pasiūlymą mielu noru priėmė.

Aišku, kad Kanados lietuviai gausiai aukaus tam tikslui.

"Laudies Balsas" tinkamai atliko savo pilietiškas pareigas, tuojaus susisiekęs su Raudonoju Kryžium.

APŽVALGA

NUO PACIFIZMO IKI JUDOSYSTĖS.

Kolumnistė Dorothy Thompson prisimena kuo buvo ir kuo išvirsto francuzų socialistas pacifistas Marcel Deat:

"Marcel Deat, kairiasparnis francuzų pacifistas ir žurnalistas, kuris labai panašus į Norman Thomas'ą, buvo izoliacionistas, kuomet buvo sprendžiamas Cekoslovakijos ir Lenkijos likimas. Rugsijio mėnesi, 1939 metų, jisai parasė savo pagarsėjusį straiptą: "Kodėl mes turime mirti už Danciją?" Jis daug prisidėjo prie sustiprinimo kapitalistiskos nuotainkos, prie francuzų visuomenės suskaldymo. Dabar pranešama, kad jis organizuoja liuosnorius karui prieš Rusiją."

Tokių tipų, kaip tas pacifistas Deat, Francuzijoje yra nemažai. Prieš Hitlerį jie nusilenkė ir pasidarė juo įrankiais. Pardavė Cekoslovakiją ir Lenkiją, je vėliau pardavė ir pačią Francuziją.

Jie sutinka liet savo ir kitų kraują tik už Hitlerį.

NESUTIKIMAI.

Kiek galima spręsti iš "Argentino Lietuvos Balso", Argentinose Lietuvių Susivienijimas atsidūrė

KĄ NOMINUOTI Į SLA PILD. TARYBĄ

Senas Kuopos Funkcionierius Apie Dabartinį P. T.

Kadangi jau laigi išstarnauti 20 metus kaip kuopos finansų sekretorius, tai, manau, esu gana patyręs kas gera Susivienijimui, o kas ne.

Dabar pažūrėkim ką nuveikė Pildomoj Taryba per pastaruosius 8 metus, nuo 1931. Buvau delegatu Darlanų seime, kada SLA nariai nuvertė nuo sostį Gogužį. Jo vieton atsisėdo J. F. Bagočius.

Svarbiausias klausimas Detroito seime buvo: kur kelsine SLA centras—į Pittsburghą, ar į Wilkes-Barre. Mat, SLA čarteris išimtas Pensilvanijos valstijoje ir toj valstijoje privalo būti mūsų organizacijos centras. Taigi, kaip pradėjo centras kelti 1931 metais, taip dar ir tebeikla iki šiol. O tas čarteris prisivio New Yorke taip, kaip be taikų kepiamas blynas.

Kiek dėl to sukelta narių tarpe triukšmą, kiek išleista pinigų visokiems balsavimams ir P. T. bei įvairių komisių suvažiavimams. O centras kaip buvo, taip ir tebėra New Yorke.

Aną sykį Jurgelionis pradėjo rėkti, kad tinks krisdamas nuo lubų jau antakius sužeidęs. Pasigaičėjo Jurgelionio P. T. girdejas, išleido ar ne \$6,000 atremontavimui centro rastinė, o dalar jau vėl kalba, kad reikia "nauvintis" ir buvusį "Vienybės" namą, ten pat Brooklynje. O ir tas namas, kuris SLA jau lėsuoja bene \$75,000 tebėra nemontonuotas. Kad padaryti tinkamą centro rastinė, dar reikiškų pridėti ar ne \$60,000. Iš viso atsieis \$135,000 už namą, kuris originaliai buvo įvertintas tik apie ketvirtadalį šios sumos.

Taigi, gerbiamieji SLA nariai, pagalvokime kokius "patyrsius" ir "kompetentiskus" narius mes turime Pildomoj Taryboj!

Prezidentas Bagočius per kelio laiką "Tėvynės" numerį prisimęgs tvirtino, kad dabartinė Pildomoj Taryba yra "OK."

frakcinių vokiečių sukury. Ta svarbi organizacija neauga taip, kaip turėtų augti.

"Balse" randame šią žinią:

"Seštasis SLA skyrius (kuopa) Comodoro Rivadavia tapo likviduotas. Penktasis skyrius Quilmes, iki atstovų suvažiavimo suspenduotas.

"Septintasis skyrius, Villa Carasi, įjungtas į pirmąjį skyrių."

Suspendavimai ir likvidavimai. Tas rodo, kad Argentinose Lietuvių Susivienijime padėtis nenormali.

Be to, "Arg. Lietuvių Balse" tūlas Jaunas Narys praneša:

"Girdėjau, kad velkius S. L. Arg. pirmininkas Genrikas Simkūnas atsiskao toliau pirminkauti draugijai, net nekandidatuoja valdybon.

"Jeigu tai būtų tiesa, tai esą atsiskao dabartinis sekretorius Albinas Arlauskas ir atsima savo kandidatūrą valdybos narys Pr. Stalioraitis."

Atsiskaymas eiti atsakomingas pareigas ir atsiėmimas kandidatūrų dalyku ne taiso, bet dar labiau juos blogina.

Argentino lietuviams reikia stipraus fraternalio Susivienijimo.

Niekas taip gerai nesugebėtų tvarkyti Susivienijimo reikalus kaip jie.

Tame pat Detroito seime Vinkas išpirio delegatams užbūtili "laikina" pakėlimą po 5 centus į lėšų fondą. Sakė, kaip tik atsipildys lėšų fondas, taip greitai ir vėl sugrįšime prie 5 centų. Nuo Detroito seimo greitai sueis 8 metal, o lėšų fondas netik neatpildytas, bet dar tuštėsinis, 8 metus mokame dubeltavą mokesį į lėšų fondą ir dar to negama. Jau kalba seniams nariams pakelti duokles. Jie taip saugoya mūsų smokėtus pinigus, kaip čigonas kiaulėbarsčių puode.

Jau ir pats Bagočius pripažysta, kad pusė milijono dolerių SLA yra "žuvę". O prie kaltės juok nei vienas nenorės pripažinti. Jie otras kaltininkus ar "Dievo koronę" ar kad "valdžia taip padarė."

Bagočius labai baidosi bolševikų. Visą LDS apšaukė "bolševikais." O tuom tarpu vargiai rasis kur SLA kuopa, kurioj nebūtu abiejuose Susivienijimuose priklausantių narių. Kodėl jie taip gražiai sugyvena? Kodėl vieni kitų nesibaido ir nesigindėja? Mūsų kuopoj viena narė priklauso ir LDS. Sulgy Bagočius, tai ji "bolševikė" ir turėtų būti niekam netikusis. Tačiau ji visų narių pripažinta kaip velkiausia SLA narė. Vienybės ir broliškumo organizacijų tehoj tik smetoniniai ir hitlerininkai.

Delto, kad pagerinti padėtį visam SLA ir įrodyti svetui, jog mūsų tarpe randasi gana tinkamų narių užimti atsakomingas vietas, aš rekomenduoju nomintuoti ir išrinkti į Pildomąją Tarybą sekamus SLA narius:

- Prof. B. F. Kubilius, 188 kp., Boston, Mass., ant prezidento.
L. Kavaliuskaitė, 152 kp., Brooklyn, N. Y., ant vice-prezidento.
J. Miliauskas, 286 kp., McKees Rocks, Pa., ant sekretorio.

KAIP EINA 'VILNIES' VAJUS

Gerį vajuos požymiai šiandien yra šie:
Abekas visai artį 4,000 punktu.
Smitrevičienė su Padolskiu, Detroito, betgi nepasiduoda, vėjasi.

LLD 86 kp. taipgi nenori toli liktis.
Clevelandas pašoko, vienu ypu atsisotojo ketvirton vieton; Daukšą pralenkė.

Senis Bieliuskas, Chicagoj, pralenkęs daugelį jaunesnių. Jis pralenkė ir darbtūjį Roselando Puodžūną.

Gerokai padirbėjo K. Laudanskas, taipgi eina pirmyn Juozas Bendokaitis, Cicerovj vajininkai ir Russas, iš Grand Rapids.

Detroito vajun stojo J. Vasiliauskas, daug sykių geriausia pasižymėjęs.

Nautjai stojo ir R. Merkis, Philadelphia, Pa. Dabar vajininkai stovi taip:

Table with 2 columns: Name and Points. Includes names like Abekas, Smitrevičienė, LLD 86 kp., Clevelando Grupė, Daukša, J. Jagninas, Bieliuskas, Puodžūnas, Urrhonas, Sprindis, Juska, Arlauskienė, Bendokaitis, Laudanskas, LLD 118 kp., LLD 19 kp., Remeikienė, Vaicekšauskas, Kilkna, Sakalienė, Barpšys, Rogers, Russ, Berzanskas, LLD 92 kp., Sharkey, Jankauskienė, Baltutis, Alvinas, Mikelionis, Paulauskas, Kisielis, Vasiliauskas, Pelton, Jociūnas, Aleksiejūnas, J. Uza, Skerston, Narušis, Pečiulis, Zirgulis, Smalstis, Kolas, G. Mollis, Merkis, Biskupaitis, Klavstov, J. Steponavičius, Kazelūnas, Brazaitienė, Julius, Akeikienė, Pautenka, Keršis, V. Tvarjūnas, Sandargas, Stripeika, A. Stašinskas, Norvich, Per Ofis.

Viso 20,212

Pereitų metų lapkričio 23 buvo 16,333 Siemet daugiau punktu turime 3,879 Jei būtų gauta dar 121, tai jau būtume pralenkę pernykštį iki šiai dienai vajų čielais 4,000 punktu.

Visų vajininkų, kurie pirmiau dirbę, prašome stoti vajun, o kurie jau veikia, tiem ačiuojame; taipgi prašome visų skaitytojų kas kuo galite prie vajaus prisidėti.

Kiekvienas gali pakalbinti savo pažystamus, kurie dar neskaifo "Vilnies," arba bent paduoti jų antrašus vajininkams.

Beje, kaip siemet su Westville, Ill., ką sakot, Kvietinkis ten? Piktinis Illinoisis irgi turėtų daugiau budėti.

- J. Zebrys, 136 kp., Cleveland, Ohio, ant iždininko.
P. A. Jatul, vaistininkas, 25 kp., Stoughton, Mass. ir
St. Kuržinskas, 221 kp., Mahanoy City, Pa., ant iždo globėjų.
Dr. Johanna Baltrušaitienė, 40 kp., Pittsburgh, Pa., ant daktaro-kvotoje.
SLA Sargas.
SERBAI IŠDAVIAKI GIRIASI LAIMEJIMU.
Budapeštas.—Serbų fašistų laikrašis giriasi, kad keliuose susirėnuimuose jie nukovė 50 serbų "komunistų."

HITLERIS UZDAUDE SKUSTI BULVES

Berlynas.—Hitlerio valdžia išleido griežtų patvarkymų kariuomenėi ir bjeuduomenės lankomies restoranam tiktai bulves su lupyta.

NEPASITENKINĘS PACIENTAS NUZUDE DAKTARĄ.

Durham, N. C.—John S. Baldwin nusovė vėžio ir plastikos daktarą-chirurgą R. R. Jones, Jr. Sovikas aiškino šerifui, kad pusė metų prieš tai Dr. Jones jamm padarė plastikią operaciją, kuria jisai nepasitenkings.

Mokslo Dalykai ir Margumynai

IVAIRENYBĖS

Lester Barlow, kuris jau gavęs iš valdžios \$600,000 už bombų patentus, sako. Išradęs torpėda, kurią galima slapta iš orlaivio paleisti, ir kuri nuskandins bile laivą. Jis pasiūlė tai laivyno departmeniui.

Wisconsinso Universiteto mokslininkai studijuoja naujai atrastus žmogaus kraujo celėse "užraktus", kurie gali priversti prie labai svarbių rezultatų. Manoma, kad tai duos galimybių nuo ligų žmones apsaugoti. Betn nuo daugelio ligų.

New Yorke nelaimių statistikos štai ką rodo:

Iš 421 nelaimių, kur žmonės užsimušė nupuolę nuo požeminių traukinių (subvių) ir elevatorių stočių, pasirodo, kad 54,9% atsitikimose nupuolę buvo girti. Automobilistų suvažinėjusį žmones iš 214, 56,5% buvo girti. Taipgi iš 273 pasażierių užmuštų 45,7% buvo girti.

Kas girksnoja, reikia pasisaugoti.

Per 8 šių metų mėnesius suvažinėjusį nelaimėse višoj šalyj žuvo 7.650 žmonių. Miestuose, kurie turi po pusę milijono ir daugiau gyventojų, tokios nelaimės sumažėja 10%, matomai dėl di-

desnių pastangų tai sumažinti.

Chicagoj, pavydžiui, seniau nepaisyta jei ir girti vairuoja automobilius, bet pastarais pora metų, už girtumą baudžia net iki pusės metų kalėjimo, atsitikus nelaimėi.

1875 metais Rusija ir Anglija bendroj diplomatinijoj notoj pareiškė griežtą pasipriešinimą planuojamam vokiečių karui prieš Francūziją. Bismarckis nusileido ir Vokietija savo karo planų nevykdė.

Vokietijos militaristai visuomet bijo dviejų frontų—rytuose ir vakaruose.

Per 20 savaitių karo, sakoma, Vokietija jau netekė 4,500,000. Imama armijon jau nuo 18 iki 45 metų vyrų.

Sakoma, Hitleris kremtasi pirštus nedakainavęs: a) Sovietų kariuomenės jėga.

b) Anglijos žmonių neapykantą nacizmui.

Jis manęs būsią galima Anglijoj ir Ameriką gauti savo pusėn "kryžiaus karui prieš bolševizmą".

Vietoj visuomenės, tose šalyse jis gavo tik pašalėmus, prie tų, kurie jau buvo penkta kolona pirmiaus.

A-n-s.

Malta

Malta yra sala Viduržemio jūroj, beveik vidurkely tarp Gibraltaro ir Suezio kanalo. Malta yra Anglijos tvirtovė, kurią ji saugoja kaip savo akį.

Labai įdomi Malto istorija.

Senovės finikiečių laikais ji jau buvo žinoma, kaip prekybos centras. Finikiečiai buvo garsiausi senovės jūreiviai.

Po finikiečių Malta užvaldė greikai, o po jų romiečiai. Kovoje tarp Romos ir Kartageno Malta laisvė svarbią rolę. Kartais ją valdė Roma, o kartais Kartagenas.

Romos imperijai suklypus, Malton pribuvo gotai, o no jų—maurai.

Šešiolikto amžy Malta užėmė imperatorius Karlas V. Čia jis istieėė garsnių Malto ricierių ordena, žinoma jonistų vardu. Šie ricieriai sulėšė svarbią rolę kovose su turkais.

Ricieriai išbudavojo Maltoje tvirtovės, kurios ir šįandien tebėra.

1798 metais Malta užėmė Napoleonas, vėkindamas savo ekspedicija Egiptan.

1800 metais Anelu laivynas išvijō iš Malto francūzus. Nuo to laiko Malta pasidarė Anglu karinė bazė ir pirmalaipsnė tvirtovė.

S. M.
Jei pagedaui, kad ir tamsu, nesimėginti gauti teisingas žinias apie karą, užrašyk jam "Vilni."

Amerikos Didieji Miškai

Amerikos didžiųjų miškų centras randasi Oregon ir Washington valstijose.

Nacionalio apsigvimo reikalas yra toks didelis faktorius, kad šįandien miškų iškerata daug daugiau ne už keliais pastaraisiais metais. Nuo 1929 metų niekad tiek daug miškų nekirtė, kaip šiųmetiu laiku.

Griūva didmedžiai, kurių amžius senesnis negu šios šalies.

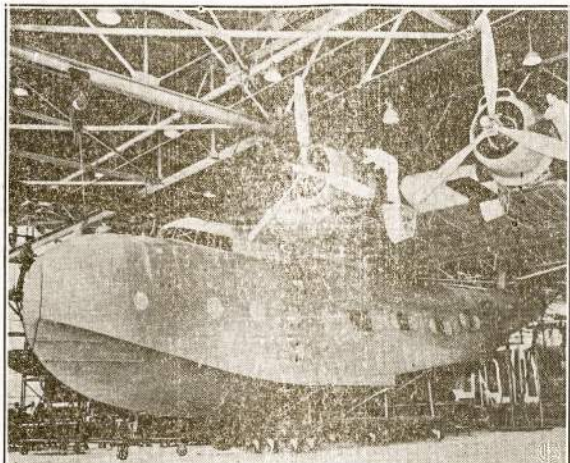
Kertant didmiškius tokia paskuba, ar daroma kas nors naujų miškų želdinimui?

Grays Harbor srityje želdinama 300,000 medelių. West Coast Lumbermen's Association padarė planą kas metai pasodinti 5,000,000 medelių.

Senovės matininkai neturėjo sudėtingo matavimo įrankiu. Kur reikėjo tiksliau matuoti, ten jie vartojo medinius strypus arba virves su mazgais. Ar reikėjo skubensio darbo, ten nustatavo nuotolius tiesiog žingsniais. Tai, matavimo technika didelių rūpėsių nekėlė: ją pavesdavo žemėsniems nareigėnams bei vergams. Kas kita buvo išskaičiuoti plotą, ypač jei žemės sklypas turėdavo kokią painingą, netaisyklingą formą. Toks uždavinys ir šių dienų valstiečių gali gerokai galva pakvaršinti. Bepigu, jei sklypas yra kvadratinis arba bent keturkampis, stačiakampis: tuomet plotui

pagal vėliausia gyventojų surašą, Ispanija turi 25 milijonus gyventojų.

Madridas, šalies sostinė, turi jau virš milijoną gyventojų.

Skraidantis Amerikos milžinas, keturių motorų Vought-Sikorsky orlaivis, kurių keliolika tik užbaigta budavoti Stratford, Conn., dirbtuvėse. Orlaivis galį skristi 200 mylių į valandą ir padaryti kelionę 6,000 mylių be nusileidimo. Iš pradžių juos manoma naudoti tik pervežimui kelybiu tarpe Amerikos ir Europos.

Geometrijos Raida

P. SLAVENAS.

Geometrijos kilmę nuskaito jau pats šio mokslo pavadinimas. Senovės graikų kalboje "gē" reiškia "žemė", o metron—"matą". Tai geometrija pradžioje reiškė ne ka kita, kaip žemės matavimą. Senovėje geometru buvo tas, kas dar vadinamas matininku. Atsirado šis amatas labai senai, dar pirmųjų civilizacijų laikais. Susikūrus pastoviai valstybinei santvarkai, žemdirbių kraštuose savaimė išliko reikalas dalinti ir matuoti žeme, ar tai skirstant žemės sklypus atskiriems ūkininkams, ar nustatant žemės mokesčius bei nuomos didumą. Šitie labai paprasti ir proziški reikalai, su kuriais nuolat tenka susidurti ir dabartiniuose žemės ūkio kraštuose, yra labai seni,—tokie pat seni, kaip pastovi žemdirbių valstybė. Dar prieš 5000 metų, skaitant nuo mūsų laiku, Egipte buvo tam tikrų valdininkų žemės skirstymui tvarkyti. Vėlesniais senovės Egipto laikais jau, kaip tikrai yra žinoma, buvo sudarytas tam tikrų profesionalų—matininkų kadras, labai įgudęs savo darbe.

Senovės matininkai neturėjo sudėtingo matavimo įrankiu. Kur reikėjo tiksliau matuoti, ten jie vartojo medinius strypus arba virves su mazgais. Ar reikėjo skubensio darbo, ten nustatavo nuotolius tiesiog žingsniais. Tai, matavimo technika didelių rūpėsių nekėlė: ją pavesdavo žemėsniems nareigėnams bei vergams. Kas kita buvo išskaičiuoti plotą, ypač jei žemės sklypas turėdavo kokią painingą, netaisyklingą formą. Toks uždavinys ir šių dienų valstiečių gali gerokai galva pakvaršinti. Bepigu, jei sklypas yra kvadratinis arba bent keturkampis, stačiakampis: tuomet plotui

nustatyti pakanka išmatuoti dvi kraštines ir sudauginti jų ilgius. Dabar tai atrodo labai paprasta, bet senovės Egipto laikais nebuvo nei patogių šlaitmenų, nei paprastų aritmetinių taisyklių. Paprasčiausia dauceba tada reikėjo ilgą mokslą, didelio uolumo ir nemažos praktikos. Bet žemės sklypas nebūtinai turėjo būti stačiakampinis: galėjo pasitaikyti ir trikampi, trapecija ar šiaip koks daugiakampis. Tuomet kildavo dar sunkesnių skaičiavimų klausimų, į kuriuos senovės matininkas turėjo žūt-būt ieškoti atsakymo. Maža to: jo uždaviniai nesibaigėdavo nuotoliu arba plotu matavimais. Stantant piramidės, šventyklas ar kokius kitokius pastatus, reikėjo išanksto numatyti jų pastatų kubatūrą. Tai, reikėjo išskaičiuoti geometrinio kūno tūrį. Visi šitie skaičiavimai uždaviniai savo sunkumu visiškai nustelbė betarpišką žemės matavimą. Senoviniams aukštesnio rango matininkui reikėjo daugiau galvoti, negu matuoti, ir taip palaipsniui geometrijos svorio entras paslinko iš žemės matavimo į bendrus svarstymus apie plotus, tūrius ir šiaip apie visokius pavidalus. Pats žodis "geometrija" ilgainiui neteko pirmąsietes prasmės: iš praktikos dalyko geometrija virto, kaip sakoma, grynuoju matematinio moksly.

Jau senovės graikuose, pavyzdžiui, Platonas, kalbėdamas apie įvairius mokslus, tinkančius piliečiams auklėti, "tobuloje valstybėje", be kita ko, aiškiai pastebėjo, kad "geometrija" esąs visai netikęs žodis, nes tikrovėje geometrija turi reikalą ne su žemės matavimu, bet su grynas atitruktais daiktų pavidalais. Naujausias amžias, pradėdant 17-tuoju šimtmečiu, ryšius su teleskopu ir kitokiais išra-

dimais labai smarkiai išaugo visokių mokslinių matavimų technika. Žemės matavimai taip pat labai išstobėjo. Išaugdami į atskirą mokslą. Bet dabar šiam mokslui taikomas ne "geometrijos", bet "geodezijos" vardas, nuo graikų žodžių "gē"—"žemė" ir "daiein"—"dalyti". Mokslų pavadinimai, kaip matome, susidaro įvairių istorinių aplinkybių poveikyje ir dažnai nenusako visu pripažintoms dabartinės žodžio prasmės. "Geodezija" yra technikos šaka, gildinanti žemės matavimus, o "geometrija"—matematinis grynu pavidalų mokslas.

Seniausi klausimai, kuriuos nagrinėjo geometrija, buvo kaip tik tie, kurie iškyla žemės matavimuose arba statybos reikaluose, būtent—visokių plotų ir tūrių skaičiavimai. Senovinėje geometrijoje jie užėmė svarbiausią vietą. Buvo taip pat eilė ir kitų, paprastesnių pažiūrė, klausimų, kurie taip pat nuolat kildavo praktikoje. Pavyzdžiui, skirstant žemę sklypais, reikėjo stengtis, kad tie sklypai būtų taisyklingos formos. Dar didesni taisyklingumo reikalavimai iškilddavo statyboje. Mokėjimas tiksliai nustatyti statųjį kampą pasidarė labai svarbus. Senovės geometrai labai anksti pradėjo gildinti įvairius keturkampius ir trikampių,—ypač tokius, kuriuose pasitaikė statieji kampai. Anksči išliko tam tikros dydžių priklausomybės geometrinėse figūrose. Pavyzdžiui, jei sudarysime trikampi, kuriame viena kraštinė būtų trijų metrų ilgio, kita—keturių metrų ir trečia—penkių, tai toks trikampis bus status: kampas tarp dviejų trumpesniųjų kraštinių bus statusis kampas. Nebūtinai turime imti metrus: gali būti paimtas bet koks ilgis—svarbu tik,

Muzika ir Liaudis

Išgarsėjęs ne tik Amerikoje, bet ir visam pasauly Bostono Simfonijos Orkestras turi nepaprastai talentingą konduktorių—Sergijų Kusseveckį.

Bostono Simfonijos Orkestrui jis vadovauja nuo 1924 metų. Pirmo to jis, kaip labai gabus muzikas, buvo paskilbęs Europoje. Jis gimė Rusijoje ir ten praėjo jo muzikalis talentas.

Sergijus Kusseveckis visuomet labai siejosi, kaip suartinti liaudį su gera muzika. Jam visuomet rūpėjo, kaip sužavėti plačiasias liaudies minias muzikos šedevrais.

Kusseveckis sako: "Eikite į laudį, duokite jai geriausią muziką ir liaudis jus įvertins.

Muzikalė kultura turi atsidoti ant naujo pagrindo.

Praeityje muzikalė kultūra šelpė ir rėmė turtingi labdariai mecenatai, kurie organizuodavo orkestrus ir padengdavo deficitus. Muzikalė kultura negali remtis turtingi labdarų aukomis. Ji turi susisiekti su liaudim. Koncertai reikia organizuoti taip, kad įžanga būtų prieinamiausia. Tegul koncertai lankytojai moka nedaugiau, kaip jie moka už juodžius; tai pamatysite kiek daug žmonių lahkysis koncertuose.

Tokią idėją skelbia Sergijus Kusseveckis ir tą savo idėją jis bando įknyti gyvenime.

Berkshire (Massachusetts) muzikaliuose festivaluose jau susirenka iki 10,000 klausovų. Čia jau liaudis, o ne tik išleptinti aristokratai. Tiekietai pigus, nebagotam žmogui priemiami. Ir tokie festivalai pilnai apsimoka, nes paprasti žmonės įvertina gerą muziką ir, kartą prie jos papratę, pasidaro nuolatiniams lankytojais.

Tą patvirtina koncertai, kurie vasaros metu rengiami Grant Parke, Chicagoje,

kad trys kraštinės trikampių santykiuotų tarp savęs kaip 3, 4 ir 5. Visą trikampi galima padaryti iš virvės, ištemptiant virvės kilpą trijoje vietose, prieš tai pažymėjus tas vietas mazgais ar koku kitu būdu. Galima pasirinkti ir kitokias skaičių trines—ne tik 3, 4 ir 5,—kuriuos taip pat duotų stačiuosius trikampių. Senovės egiptiečiai anksti sužinojo kelis tokių trikampių atvejus, dėl to šios rūšies trikampi kartais vadinami "egiptieškais" trikampiis. Jie buvo labai naudingi nustatant stačiuosius kampus žemės matavimuose ir statyboje.

Reikia manyti, kad seniausios žinomos geometrinės taisyklės buvo aptiktos praktikoje be ypatingo išvedžiojimų. Taisyklių teisingumą liūdią matavimo duomenys. Pavyzdžiui, kai (Pabaiga ant 4-to puslapio)

Lewisohno Stadione, New Yorke ir Hollywood Bowl, Californijoje.

Be to, Sergijus Kusseveckis pareiškė mintį, kad miestų municipalitetai turi prisidėti prie ugdymo muzikalės kulturos.

San Francisco miestas turi savo puikų municipalinį orkestrą. Tik labai mažas nuosimtis nuo mokamų taku (iš kiekvieno šimto dolerių tik pusė cento) eina orkestro palaikymui.

Sia įstaiga San Francisco piliečiai didžiuojasi. Kodėl? kiti miestai negali pasekti San Francisco pavyzdžiui? Tuomet orkestrams ir operoms nereikėtų organizuoti specialius vėjus, kad sukėlus paramos fondus.

Organizuojant masinius koncertus, muzikalis standartas turi būti išlaikomas tinkamo aukštumo. Juose turi dalyvauti geriausi artistai.

Kusseveckis papasakojo spaudos atstovams apie savo patirį su masine publika tuo laiku, kada 1909 metais jis suorganizavo Maskvoje savo orkestrą. Į jo koncertus suėdavo daug turtingos publikos. Tuomet jisai užsiėmo organizuoti populiarūs koncertus darbininkams, biednįjai studentijai. Solistai buvo tie patys, tas pats konduktorius.

Pasisekimas buvo labai didelis. Įžangos reikėdavo mokėti tik 30 kapeikių.

Vėliaus, jis organizavo tokius koncertus plačiajai publikai ir kituose Rusijos miestuose.

Gera muzika kulturina žmones, kelia jų inteligentiškumą, savgarbą.

Kusseveckis sako: "Dabar, kada demokratijos pajėgos susirėmė žutbutinjoj kovoj su juodžiausios reakcijos pajėgomis, muzika turi atlikti labai svarbią misiją."

Meno frontas taip pat labai svarbus. Menas negali atsilikti nuo kitų kovos frontų. Menas, susijungęs su miniomis, yra didžiausia kulturinė pajėga.

Vilniškis.

Laboratorijos

Įvairiems moksliniams tyrinėjimams Amerikos valdžia išleidžia labai daug pinigų. Nacionalė Resursų Taryba per metus išleidžia tam tikslui \$300,000,000. Jos laboratorijoje dirba 70,000 mokslininkų ir pagelbininkų.

Siuo laiku mokslininkams labiausia rūpi, kaip prisidėti prie šalies apgynimo naujais išradimais ir tobulinant senus išradimus.

Sudarytas surašas chemikų, geologų, bakteriologų, botanistų ir kitų mokslo rūšių ekspertų. Tame surašų jau yra 200,000 pavardžių. Greitai tas surašas bus praplėstas iki 500,000.

GEOMETRIJOS RAIDA

(Tęsa nuo pusl. 3)

žiloje senovėje kildavo klausimas, kaip santykiuoja apskritumo ilgis su radijuso ilgiu, tai anų laikų tyrinėtojas imdavo ratą, apskūdavo virvę apie ratlankį, išstėdavo ją ir palygindavo jos ilgį su stiprino ilgiu. Panašiais būdais atsirado eilė taisyklių, kurių toli gražu ne visos jų buvo griežtos matematinės prasme: daug jų buvo tik apytikrės. Taisyklė, kartą prigijusi praktikoje, ejo iš kartos į kartą, o kadangi pirmačių autoritetas senovėje buvo labai gerbiamas, gal tą nedaug kam atėdavo į galvą tas taisyklės patikrinimą. Senovės egiptiečių geometrija susidarė kaip tik iš tokių taisyklių, surinkty ilgių amžių bėgyje ir pritaikytų labiausiai praktikos klausimams spręsti. Moksline geometrijos sistema išliko jau vėliau, senovės graikųose.

Buvo pastebėta, kad kai kurie geometrijos teigimai kyla vien iš kitų: daug jų pasirodė galima pagrįsti samprotavimais—kitai patarant—įrodyti. Klusnus senovės autoritetų sekimas daugeliu atvejų neteko būtinumo, nes pasirodė, kad prie įvairių geometrijos dėsnių galima priėti savarankiškai svarstymais. Graikų filosofai šioje srityje pamatė didelę žmogaus išminties galią ir todėl su dideliu pagimėmu ėmėsi svarstyti geometrijų figūrų ir kūnų sąvynę. Graikuose moksline geometrija galutinai atitruko nuo praktiško žemėmatavimų, ir, apskritai imant, iš geometrijos buvo pašalinatas bet koks apčiuopiamas daiktiskumas. Tiesa, graikų geometras naudojo linuote ir skriestuvu. Smėlyje arba vaškuotose lentelėse jis braižė visokias figūras. Bet jis darai tai tik savo mūnčiai pavaizduoti, o ne tam, kad iš nubrėžtos figūros būtų galima matavimais priėti prie kokios išvados. Taigi, graikai pasirinko geometrijoje gryno mąstymo kelią ir čia įžvelgė kaip tikrai didelę jos vertę.

Trečiajame mūsų eros šimtetyje graikų mokslininkas Euklidas, gyvenęs Egipto Aleksandrijoje ir dirbęs garsioje anais laikais akademijoje, parase svarbų mokslo veikalą, kuriame išdėstė ir suderino visus svarbesnius geometrijos dėsnius, surastus ir paskelbtus iki jo laikų. Ypatingas dėmesys tame veikalė atkreiptas ne tiek į žinių gausumą, kiek į jų suderinimą. Labai nuosekliais ir rūpestingais svarstymais Euklidas pateikė tenai bendrą geometrijos pagrindų vaizdą, dėl to ir visas tas veikalas trumpai vadinamas "Pradais" arba "Pagrindais". Graikų moksle buvo ir daugiau rimtų veikalų iš kitų sričių,—pavyzdžiui, iš astronomijos arba geometrijos. Tje veikalai ilgai nusi, pae, no, pasirodė netobuli, klaidingi arga nepilni, kadangi gautos tyrimė išliko eibė naujų reikiųjų, apie kuriuos senovės graikai neturėjo jokio supratimo. Bet Euklido geometrijos "Pagrindai,"

budami pagrįsti vienas svarstymais, mažiausia nukentę nuo bendrų gyvenimo ir patirties pakitimų. Vėlesnės mokslininkų kartos, jei ir rasdavo ką prie Euklido pridėti, tai bent nerasdavo nieko, ką būtų galima iš jo atimti. Tad Euklido veikalas pasidarė visiems amžiams mokslinės geometrijos užuomazga ir pradžia mokslis. Net dabartiniai mokykliniai geometrijos vadovėliai bendrais bruožais labai maža kur nukrypsta nuo Euklido, o Anglijoje net iki, palyginti, nesenyū laikų geometrija mokyklose buvo dėstoma tiesiog pagal Euklidą, panaudojant šiam reikalui tam tyčia pritaikytus Euklido vertimus. Toks įprotis grynai mokyklinio dėstymo požiūriu sulaukė gana griežtos kritikos, ir tarp mokytojų seniai kyla balsų, kad geometrija būtų dėstoma kitokiu, negu Euklido, budu. Mat, Euklidui, kaip daugeliui tos gadynės mokslininkų, geometrijos rukeleje ne tiek tiesioginiai to mokslo objektai—geometriinės figūros bei geometriniai kūnai,—kiek protnio išvažiavimo menas, mokėjimas grynais samprotavimais išvesti vieną ar kitą dėsni. Euklidas rasė ne vaikams, bet suaugusiems, filosofikai mažantiems žmonėms. Dėl to geometrija, dėstoma pagal Euklidą, mokykliniam jaunimui atrodo labai sausa, perkrauta lyg ir nereikalingais išvažiėjimais apie savaime aiškūs dalykus, tad sunkoka ir nuoboda. Kas kita, jei Euklidą diems į rankas suaugęs šių dienų matematikas. Jam originalus Euklido traktatas yra ne kiek nesunkesnis ar nuobodesnis už šachmatų lošimą ar kokius galvosius, skirtus popiečio laikui praleisti. Yra savotiškai įdomu sekti tuos matematinio protavimo kelius, kuriais eivė graikų mokslininkai beveik prieš porą tūkstantių metų ir kuriems iki šiol negalima nepripažinti rimtumo ir tikslingumo. Euklido veikalas gal nelabai tinka mokyklai, tačiau jo mokslinė vertė dėl to ne kiek nesumažėja. Su Euklidu geometrija gavo rimtą pagrindą ir galėjo plėtotis toliau.

Tolsnė geometrijos raida yra ilga ir sudėtinga. Ji voko keliomis kryptimis. Pirmiausia, Euklidas buvo išnagrinęs visai nedaug geometrijų figūrų bei kūnų—tik pačius paprasčiausius objektus. Todėl jau senovės graikų geometrai ėmė plėsti geometrija, imdami svarstyti sudėtingesnius dalykus, ne tik daugiakampius ir apskritimus, bet, pavyzdžiui, kugio pūviur ir šiaip įvairius kreives. Apie šiuo klausimus geometrai dar ilgą laiką protavo tokiats pat būdais, kaip ir Euklidas, tad ir geometrijos plėtojimas atrodė kaip Euklido veikalų tęsinys. Bet 17-tame šimtytyje francūzų filosofas Dekartas išrado naują, suprastintą, būdą, pritaikytą kaip tikrai sudėtingiems geometrijos klausimams gildinti. Kitaip tariant, Dekartui pavyko patobulinti geo-

metrijos pačius apsvartymo būdus. Einant šia kryptimi, daug ko buvo pasiekiata—ypač po to, kai geometrija buvo pritaikyti kiti matematikos laimėjimai, kaip diferencialiniai ir integriniai skaičiavimas. Dabar, galima sakyti, nėra tokio geometrijos objekto, kurio nebūtų galima šiaip ar taip išgildinti,—nėra ploto arba tūrio, kurio nebūtų galima išskaičiuoti.

Nuo 17-jo šimtytyčio geometrija išsišakojė ir kitokiais atžvilgiais. Pavyzdžiui, vienos sritys nagrinėja, kaip kartais įvairios linijos arba paviršiai, neliečiant jokių matuojamųjų dydžių; kitose srityse kaip tik priešingai: gvildenami ilgiai, plotai, turiai ir tt. Yra sričių, nagrinėjančių brėžimo budus linuote, skriestuvu ar kitokiais įrankiais ir tt.

"Kultura".

"Demokratiskieji" suomia. Paleidę iš Berlyno šį atvaizdą nacių propagandos fabrikantai aiškina, jog tai esą suomių kareivių būrys beleidžias skystą ugnį ir Sovietų Sąjungos kaimą. Amerika jau perserežė suomių fašistus atspalaidoti nuo nacių, jei nori palakyti mūsų krašto draugiską atsinešimą linku Suomijos.

Detroito Kolumna

Daugelis veikiančių mūsų organizacijų perdaug laiko eikvoja ir vien kitus suneruoja bereikalingais ginciais dėl menų technikos ypatybių. Tas ypač pasirodė Michigano Valstijos Lietuvių Konferencijoj.

Ginciai kuris punktas turi būti pirmasis paimtas, arba vėl, kelimas klausimo kad kitaip turi būti, kuomet jau pradžioj nuarta taip, tiek daug laiko suteikvojo ir tiek gincytasi, o nanda iš to kokia?

Nei jokios. Atrodo, kad tūli nori tik savo žinojimą parodyti. Dar blogiau, kad parodo kaip tik priešingai.

Dėl menų technikiū dalykėlių niekada neverta laikas gaisinti. Yra mūsų susirinkimu, kurie kencia del nenoro kalbėti kur ir reikia, bet kur kas daugiau kencia nuo perdaug kalbėjimo. Yra tokių, kurie nespeja atsistėti, tai ir vėl balso prašo.

Abelnai, nevien Detroito, norintiesiems daug kalbėti ir myliantiems girdėti save kalbant reiktų prisimint garsios angliskės, kuri vadinosi George Elliot, žodžius:

"Palaimintas tas žmogus, kursai neturėdamas ką pasakyti susilaiko nuo atidengimo mums to fakto."

Detroito lietuvių kolonija dar vis auga. Padidėjus au-

metrijoje pačius apsvartymo būdus. Einant šia kryptimi, daug ko buvo pasiekiata—ypač po to, kai geometrija buvo pritaikyti kiti matematikos laimėjimai, kaip diferencialiniai ir integriniai skaičiavimas. Dabar, galima sakyti, nėra tokio geometrijos objekto, kurio nebūtų galima šiaip ar taip išgildinti,—nėra ploto arba tūrio, kurio nebūtų galima išskaičiuoti.

Nuo 17-jo šimtytyčio geometrija išsišakojė ir kitokiais atžvilgiais. Pavyzdžiui, vienos sritys nagrinėja, kaip kartais įvairios linijos arba paviršiai, neliečiant jokių matuojamųjų dydžių; kitose srityse kaip tik priešingai: gvildenami ilgiai, plotai, turiai ir tt. Yra sričių, nagrinėjančių brėžimo budus linuote, skriestuvu ar kitokiais įrankiais ir tt.

Oakland, California

F. Abeko Prakalba ir Parama "Vilniai"

Mes Pacific pakraščio lietuvių kolonijū, ir mes pas mus atsilanko kas metų kas nors iš vilniečių. Prieš tai mums atrodė, kad mes taip atsitolinę kaip Europa.

Šiais metais atsilankė "Vilnieis" redaktorius F. Abekas. Jo maršrutas pas mus buvo labai sėkmingas ir bene sėkmingesnis už pirmesnius maršrutus.

San Francisco įvyko liaišis lėpk. 1 d., bet pirmas smarkus sezono lietus, daug ką išgudino ir neluvo labai skaitlingas. Ant rytuojas Gegučių stūboj laikėme pietus. Gegučiai, kurie gyvena atstu nuo miesto, turi didelę stūbą ir darą, kur vasarą laikome piknikus. Jie ir dabar pavėlėjo pietus rengti savo stūboj. Buvo apie 60 ypatų susirinkę. Nors laukė lįjo ir buvo nejaukubet viduj prie skaniai laikamintų pietų labai smagiai laikas lėgo. Gaspadinės, draugė Gegutienė, jos duklė ir Radienė gerai paruošė pietus. Buvo kalakutienos, koselienos, įvairių daržovių, pyrago, kavos, na ir vyno.

Baigiant valgyti d. Gegutienė paprasė draugo Čiapliko persitviti svetį Abeką. Jis pasakė prakalbą. Kalbėjo šių dienų klausimu, apie dabartinį karą ir Lietuvos bei Rusijos padėį. Labai įdomiai ir atydziai vieš klausėsi ir labai buvo patenkinti kaip valgiu taip kalba. Kadangi pas mus prakalbos rėtenybė, tik įvyksta tuomet, kuomet kas nors iš kitur atvažiuoja, tai daug kam ir klausymų atsakė. Iš radijo ir kapitalistinių laikraščių sunku viską suprasti, bet tie, kurie kasdieną tuos dalykus rašo ir tēmyja geriau gali nušviesti. Taip ir mums Abekas daug ką nušvietė.

Laikė pietų buvo renkamos aukos "Vilniai". Aukojō sekami: Mugianiai ir Karosai \$3, Gegutienė, Kazlauskas ir Sutkai po \$2, Valukas, Koblinas, Satas, Kiesis, Čiaplik, A. Rakauskiutė, Zalagutis, M. Baltulionaitė. Būt ir statų palarnautojos aukavo savo tipus (Rakauskiutė ir Karosaitė) po \$1; Senuta ir Lemming po \$0c; Senutiene, Pakrosnis, Ycas ir Prakshol po \$5c. Viso \$24.

Pasibaigus pietam ir nuvalius stalus dar ilgai šnekučiavo su svečiu. Vėliaus buvo pasakojami juokai ir Abekas mokiū grupę dainuoti naujas lietu-

Sekmadienį, lapkričio 16, Aido Choro koncertas parodė, kad gerai prisirengus galima turėti daug žmonių ir geras pasekmes. Žmonių buvo kiek tik galėjo sėlen tilpti.

Geras programos paakstins ir į kitą koncertą žmones lankytis. Reikia gerai ruošti ir prie mitingų, prie prakalbų, o tas nedaroma.

Ta yda būtinai reikia ištaisyti. Detroito reikia daug dėmesio kreipti į dienraščių "Vilnieis" platinimą. "Vilnieis" čia turi bene daugiau skaitytojų, kaip kiti visi lietuviški laikraščiai krūvon sudėjus. "Vilnį" lengviau užrašyti, nes daugelis žino. "Vilniai" ir garsinimų nesunku gauti.

Kas reiktų gerinti, tai Detroito skyrūs. Dažnai telpa labai ilgi aprašymai. Tas reikia taisyti. Kas turi kokį straipsnį parašyti, gali ir privalo rašyti, bet ne į tą skyrū, o šiaip į laikraštį. Skyrūje turi būti daug ir trumpų žinių.

Gal reiktų jau daugiau kaip puslapis užimti, nes garsinimų yra nemažai ir galima daugiau gauti.

Profesionalus.

viškas dainas. Taip užsibaigė svečio maršrutas. Pietūs davė pelno \$28.20. Su aukomis viso pelno \$52.20.

Abekas gavo daug naujų prenumeratų ir daug kas atsinaujino "Vilnį". Dabar cionai "Vilnieis" "Pacifico pakraščioje gerai išsiplatinė ir mes jaučiamės, kad tai mūsų laikraštis.

Es visos Abekas gavo \$216.70 paramos "Vilniai" iš San Francisco-Oaklando lietuvių kolonijos. K. B. K.

Gerai Pavykusios Prakalbos

Scottville, Mich. — Lapkričio 12 dienų čia įvyko prakalbos lietuvių svetainėje. Kalbėjo "Vilnieis" redaktorius V. Andrius, iš Chicago.

Žmonių buvo susirinkę nemaža ir visiems patiko Andriulo prakalba; visi atydziai klausėsi aiškiniu kaip mes galėtume apsiginti nuo Hitlerio ir hiterininkų.

Į prakalbas neatvyko tūli "pašizymėji" mūs apieilinkę troškimo kėlikai. Farmerių susirinkimuose jie visados sukelia didžiausių triukšmų. Šioj apieilinkę ypatingai yra pašizymėjusi viena buvusi biznieriė. Ji savo nekultūringumą demonstruoja prie kiekvienos progos. Daugeliū farmerių ji jau tiek įsipyko, kad jie nebeneri su ja nei susitikti. —Farmerka.

Gerai Vilniet, ar jau gavai bent vieną naują skaitytoją?

Kaip Daktaras Parašė JUSŲ RECEPTAS

YOUR PRESCRIPTION the Way Your Doctor Wrote It

Svarbiausia dalyku Jūs gyvenime yra receptas. Jūs negalite atsiduoti likimui... ant naudojamo materio ir jo saulsiymo. Mes didžiūojamės gėdiami pasakyti, kad receptų išplėtimas yra svarbiausia dalyki mūsų biznio. Vastaus matošo tik laisnuoti, registruoti ir prityre farmaceutai. Materiofas ir chemikalai yra naudojami vienai iš geriausių. Paganiau dvejoja patikrinimo stesma garantuoja akuratumą, kurio būti galima pasitikti. Leškite mums išpildyti Jūs skėkanį receptą.

UNION DRUG CO.
35th & S. Halsted St.
Chicago Ill.

Telef. Republic 1538.

INTERNATIONAL LIQUOR CO.
6246-48 S. California Chicago, Ill.

Lietuvių didžiūnasis degtinės ir vyno sandėlis. Užlaiko geriausių amerikonišką ir importuotą degtinę.

Reikalaukite Jusų tavernai Sunny Boy, 4 metų senumo, Kentucky degtinės. Turtinga, švelni ir labai puiki degtinė Taipgi reikalaukit lietuviško Krupniko.

PAIRDUODAME TIKTAI TAVERNAMS

Mūsų Valandos nuo 10 iki 5 Užsakymai išvėdujami sekandį diena.

FRANK VIZGARD

Sleep Better Tonight.

More Energy Tomorrow

TO KEEP WELL-SLEEP WELL
ON A *Karpen*
PIL-O-REST MATTRESS

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY, INC.

2310 W. Roosevelt Road
Tel. Seeley 8760-8732

APIE SENĄJĮ IR NAUJĄ ŽMOGŲ

MAKSIMAS GORKIS.

XIX a. gavo skambų "pažangos amžiaus" vardą. Tai jis ir yra nusipelnęs. Šiame amžiuje protas, gamtos reiškinys palenkiamas mokslinei analizei, jos pradines jėgas—ekonominiams reikalams, pasiekė negirdėtą aukštį ir sukūrė daugybę "technikos stebuklų." Tyrinėdamas organinę gyvybę, atidengė neregimą bakterijų pasaulį, tik šis atradimas nebuvo tinkamai išnaudotas dėl socialinių ir klasiščių sąlygų gėdingo ir ciniško konservatizmo. Wellas savo veikalė XX Amžius pastebėjo: "Šiame amžiuje mintis, ereliu pakilusi, žmonijai išsididžiai ir didingai parodys savo jėgą."

Bet šalia mokslinės minties nemažiau veikli pasirodė ir kita mintis; ši buržuazinė visuomenė sukūrė dvasinę nuotaiką, žinomą "visuotinio liudėsio" vardu. Tai pesimizmo filosofija ir poezija. 1812 m. lordas Baironas paskelbė savo pirmąsias Childe Haroldo giesmes, o paskui jį netrukus Giacomo Leopardis. Monaldo grafas, filosofas ir poetas, skelbė, kad pažinimas atidengia proto menkumą, kad viskas pasauly tiktai "tuštybė" ir kad realus dalykas tėra tik kentėjimai ir mirtis. Ši mintis nėra nauja, ji buvo puikiai suformuluota Ekleziasto ir skelbta Budos; ji slėgė Tomo Mooro, J. J. Rousseau ir kitų didelio proto ir talento žmonių dvasią. Sunku buti vien tik feodalinės bajorijos, nugalėtos buržuazijos, liudėsiu paaiškinti tą priežastį, kuri Baironą ir Leopardį paskatino atgaivinti šią mintį. Bet tai saivai atsitiko, kad jie, paveldėdami aristokratinės žemes, draug paveldėjo ir kai kurias jos idėjas, idėjas, turinčias žalingą ypatybę ilgiau išsilaiykty už pačias aplinkybes, kurios jas pagimdė.

Pesimizmo idėjų gyvybingumą gerai paaiškina tas faktas, kad ši filosofija yra giliai konservatyvi; skelbdama gyvenimo menkumą, ji visiškai patenkina nekritiškas sielas ir nuramina poilsio mėgėjus. Ši gyvybingumą paaiškina dar tai, kad šių idėjų šalininkų būrelis labai ribotas, kad jis yra nepasizymys nei originalumu, nei minties drąsumu.

XIX amžiuje vokiečiai labiausiai buvo linkę į pesimistines idėjas. Jau nekalbant apie budišką Šopenhauerio ir Hartmanno filosofiją, Mako Štirnerio anarchistinė knyga Vienintelis ir jo nuosavybė paženklinė giliausio pesimizmo antspaudu. Ta pat galima pasakyti apie Fridrichą Nitschę, buržuazijos interpretatorių, kuris troško "stipraus žmogaus"—šis troškimas išsivysčius ir susmukusiu pavidalu reiškesi nuo Fridricho Didžiojo iki Bismarcko, iki pusiau pamirusio Vilhelmo II—ir kuris aiškiai nenormaliai reikiąsi Hitlerjė.

Per pirmuosius dvylika metų "mažutis korporalas" Bonapartas buržuazinei Europai buvo "didelio žmogaus" figura. Nėra pakankamai išstudijuota šios pusiau fantastinės biografijos įtaka smulkių miestiečių daugybei kartų. Bonaparto asmens iškelimas kaip tik rodo smulkių miestiečių svajones apie "karžygi" ir apie tikrą šio karžygio katastrofą.

Žinoma, kad Karlelis puošniu ir šiek tiek isterišku stilium norėjo iškelti vaidmenį "karžygio" kaip istorijos kurėjo. Tuo buvo patikėta, bet tai netrukė herojams kartotis Klemanso, Čiorčilio, Wilsono, Cemberleno ir kitų "išlaisvintos žmonijos vadų" mastais. Jie tokiais buvo apšaukti jų tarnų.

Darbdaviai su didesniu atsargumu traktavo karžygius, esančius jų tarnyboje, nes kiekviena grupė tarnautojų, pradėdanti 1914-1918 m. skerdynes ir žinančių, kad "karas gimdo karžygius", tikėjosi sulaukti Aleksandro Makedonėčio ar Tamerlano ar, mažiausia, Napoleono, bet gavo tik Žofrus, Peršingas, Liudendorfus. "Gryžtant prie savų avinų", tarp vokiečių pesimistų reikia paminėti Weiningerį, autorių šurpios girtos knygos Lytis ir charakteris, ir Spenglerį, Vakarų žlugimo ir žmogaus ir Technikos kurėją.

Vakarų žlugimas, t. y. jų dvasinis nusiskurimas, talentų išsisėmimas, skurdas,

organizuojančių idėjų menkumas ir dau išties eile reiškinų būdingi ne tik Europai, bet ir abiem Amerikoms, kaip ir likusiam visam pasauliui. Buržuazijos danguje užgeso spindinčios žvaigždės!

Anglijos Forsyte, Vokietijos Buddenbrooks, Jungtinių Valstijų Mister Babbit aiškiai nepajėgia sukurti "karžygių"; tenka jų rinktis iš mažo kalibro avantiurininkų.

Salyje, kur kadaise miglotas optimisto Dikenso palaikymas nustelbė Thacheray stiprų kritiškumą, pastaruoju metu nutilo liudnasas Th. Hardy; dabar pasidarė galimos pilnos neapykantos ir liudno nusiminimo knygos, kaip R. Oldingtono Karžygio mirtis. XX amžiaus Francuzijos literatūra net nepakilo iki šių meninių apibendrinimų, kurie pasiekė Galsworth'ui, Thomui Mannui ir Sinclairui Lewisui. Romainas Rolland'as, drąsus ir taurus žmogus, didingos epopėjos Jean-Christoph autorius, gyvena už savo sienų tėvynės, iš kurios ji išstumė gyvuliškas buržuazijos vulgarškumas. Francuzija jo neteko. Užtat jį laimėjo darbininkų pasaulis. Francuzijos pensininkas, kaip per daug maisto prisirijusi amerikoniška gyvatė, nebegali jo suvirškinti; tuo pačiu metu jis bijo, kad viskas, ko jis negalėjo praryti, nebūtų tos pačios rusies gyvuly, kaip ir jis pats. Žinoma, intelektualinė mokyklė nesutrukdė krautuvininkams įprastai užvaldyti turtingas sritis, išnaudoti kolonijų žmones. Bet auksinis perteklius slėgia buržuazijos smegenis, darosi vis sunkesnis ir šlykštesnis. Dvasinis Europos sumenkėjimas darosi baisus, ir vis daugiau atsiranda žmonių, kurie gėdinasi gyventi krautuvininkų sukurtą cinišką aplinkoj ir mato, kad krautuvininkų žaidimas su "karžygiu", su individualizmu yra žlugęs.

Į klausimą, ką Europos socialinė kultūra yra laimėjusi XIX amžiuje, galimas tik vienas atsakymas: ji siaubingai praturtėjo, ir jos turtingumo aiški priežastis yra darbininkų klasės bausis nusukimas. Tarp darbininkų klasės ir buržuazijos atsivėrė tokia praraja ir dar tokio gilumo, jog buržuazijos į ją įkritis pasidarė nebeįsivengiamas.

Be abejo, ji gavo tai, ką nusipelnė. Ar dėl to nukentės "kultūra"? Revoliucijos niekad nesudarė žmonijos kultūrinio polėkio pertraukę; revoliucija visados į gyvenimą pašaukia naujas kurybines jėgas.

Kultūrinė revoliucija sparčiai plečiasi teritorijoj senosios Rusijos, kurią valdė carai Romanovai ir mažą apšviesti pirkliai, savo šalies turtus pardavinėję Europos kapitalistams, išnaudoję valstiečius ir darbininkus, atiduotus tamsių popų malonei.

Jaučiu pareigą čia prisiminti savo gyvenimą. Jis duoda man teisę laikyti save tai žinančiu ir teisingu tų dalykų liudininku.

Penkiasdešimt metų stebėjau įvairių klasių žmonių gyvenimą. Per daug nepasitikėdamas savo paties tiesioginiais įspūdžiais, juos patikrinau savo tautos istorijos studijomis, ją palygindamas su Vakarų tautų istorija. Pasilikau pakankamai "objektyvus" net ir tada, kai jutau, jog objektyvizmas man trūkdė supraštai paprasčiausias gyvenimo "tiesas", kad jis kreipė mano pasaulėžiūros raidą tiesia linija.

Nesunku sutikti su šia tiesa, jog objektyvizme glūdi tendencija, bendra daugumai žmonių, suderinti faktus, kurių turinys yra nesuderinamas. Štai ką gerai turi suprasti žmonės tų kraštų, kuriems buvo išrasta kompromisų teorija ir kur mažas intelektualų skaičius, išmokę nušviesti gyvenimo paslaptis, po nemletojo 1914—1918 m. karo pradėjo suprasti, jog reikia tirti antagonizmų priežastis, o ne juos derinti.

Aš tvirtinu, kad carinės Rusijos darbininkas ir valstietis gyvena daug sunkesni gyvenimą, negu kuri nors kita Europos dirbančiųjų klasė. Rusijoj darbo žmonės buvo labiau pavergti ir tamsesni.

(Bus daugiau)

"Vilnies" Vajus

PRASIDĖJO SU PIRMA DIENA SPALIO IR TĖSIS IKI PIRMAI DIENAI GRUODŽIO

KODĖL?

Kad padvigubinti dienraščio "Vilnies" skaitytojų skaičių!

KAIP TĄ ATSIEKTI?

Su pagelba visų senųjų dienraščio skaitytojų, buvusių ir naujų vajininkų, visų pažangiųjų organizacijų narių!

AR SUNKU BUS PASIEKTI TIKSLAS?

Padvigubinti "Vilnies" tiražą negali būti sunku, jei imsime sekamus faktus:

1. Kurie skaitote "Vilni" nuo jos įsikūrimo, per suvirš dvidešimts metų, persitikrinote, jog be pažangaus dienraščio tiesiog negalėtumėt gyventi. Jei "Vilnis" patinka jums, tai ji patiks ir jūsų kaimynams, pažystamiems, kada jie gaus progą su ja susipažinti. Štai neišsėmiamas šaltinis naujų skaitytojų!

2. Kai visas demokratinis pasaulis nusistatęs prieš fašizmą, kada eina žiauriausias žmonijos istorijoje karas tarpe tamsių fašizmo jėgų ir civilizacijos, juk kiekvienas sveikai mąstąs žmogus nori gauti greičiausias ir teisingiausias žinias. "Vilnis" jau per virš 20 metų įrodė, jog perdavimas skubių ir teisingų žinių yra pareiga gero dienraščio. Kurie ikišiol pasitenkino kitais laikraščiais, pamatę skirtumą "Vilny" pasilikis jos skaitytojais ant visados. Tai kitas šaltinis naujų skaitytojų.

3. Mes esame įsitikinę, kad kiekvienas "Vilnies" skaitytojas, kiekvienas pažangus, demokratiniai nusiteikęs lietuvis, pagelbės šiame vajuje pakalbindami savo pažystamus užsiprenumeruoti "Vilni". Jei praejusiais vėjais nekurie vajininkai gavo po desėtkus naujų skaitytojų, tai ar galima sakyti, jog vienas skaitytojas yra sunku gauti? Jei didžiama skaitytojų gaus bent po vieną naują, pridėjus smarkiuosius vajininkus, lengvai padvigubinsime "Vilnies" tiražą.

LENGVATOS NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

Laikė šio vajuje metinė "Vilnies" prenumerata naujiems skaitytojams tik \$5.50; pusei metų—\$3.00. Chicagoje: metams \$7.50; pusei metų—\$4. Kurių prenumerata baigiasi ir atsinaujinsite laikė vajuje, gausite dovanų knygą. Seniems skaitytojams prenumeratos kaina: Chicagoje metams \$8.00; pusei metų—\$4.25. Visur kitur Jungtinėse Valstijose: metams \$6; pusei metų—\$3.25.

DOVANOS VAJININKAMS IR SKAITYTOJAMS:

Už 500 Punktų \$10 ir Proporcionaliai Aukštyn; Pavyzdžiui, Vajininkas, Pasiekęs 5,000 Punktų, Gaus \$100; 10,000 Punktų—\$200

SPECIALĖS DOVANOS:

Už 20 Naujų Metinių Skaitytojų Dovana \$10 ir Proporcionaliai Aukštyn

Seniem Skaitytojams Dovanos—Viena Iš Šių Knygų Pasirenkant:

1. Kelias į Naują Gyvenimą A. Bimbos	7. Janonio Raštai
2. "Vilnies" Kalendaris 1942 metams	8. Pajauta, Istoriskas Romanas
3. Lietuva Vokiečių Okupacijos Metu (perieitam kare) V. Kapsuko-Mickevičiaus	Sulietuvino Jonas Montvila
4. Naujoji Lietuva A. Bimbos	9. Zinynas J. Laukio
5. Motina Maksimo Gorkio	10. Alkoholis ir Spiritiniai Gėralai
6. Moteris ir Socializmas August Bebel	Dr. J. J. Kaškiaučiaus
	11. Proletarinė Poezija V. Fričė
	12. Rusijos Istorija M. Pokrovskio

"VILNIS"

3116 S. Halsted Street

Chicago, Illinois

LDS 7-to Apskričio Konferencija

Kenosha, Wis.—LDS 7-to Apskričio konferencija įvyks nedėlioj, lapkričio 23 d., Burgers svetainėj, 1913—7th ave., Kenosha, Wis. Pradžią 10 val. ryte.

Visi delegantai prižiūkitė laiku. Po konferencijos bus linksmas šalinis prie geros muzikos.

Į šią konferenciją žada atvykti skaitlingas būrys jaunuojuj vaikinių ir merginų, taipgi žada atvykti net iš Brooklyn, N. Y., Centro sekretorius J. Siurba.

Todėl seni ir jauni LDS nariai ir tie, kurie dar nepriklauso prie LDS, atsilankykite skaitlingai į šią konferenciją ir būly.

Vyršminėtam vakare kurie norėsite prisirašyti prie LDS 65 kuopos, būsite priimti be jokio įstojiimo.

Taipgi į šokius jokios įžangos nebūs.

Užkviēcia visus Komitetas.

MURRAY REMIA ROOSEVELTO UŽSIENIO POLITIKĄ

DETROITAS. — GIO prezidentas Murray aikšniaus davė suprasti, kad jo pažiūros į Roosevelto užsienio politiką griežtai skiriasi nuo John L. Lewis pažiūros.

Phone COMdore 1946

ROSEMOOR BUFFET

Čia gali pasivaikyti, užgerti ir būti linksmas. Mes specialiai sutarome valgius: vienam arba daugeliui svečių ir viešnių.

SAPP. BRAU ALUS

10314 S. Michigan Av. CHICAGO, ILL. ANTANAS BALČIONAS Savininkas

ZEMAIČIŲ KULTūros KLIUBO Trečias Jubiliejinis KONCERTAS

Sekmadienį, Lapkričio (Nov.) 23, 1941 HOLLYWOOD SVETAINEJE

2417 W. 43rd Street

Gražus Programas Pradžią 5-ą val. po pietų

Kviečia Komitetas ir Valdyba

PRIEKALĄ KALS ANT KRŪTINĖS

GALĖSITE PAMATYTI, KO NIEKAD NEMATĖTE

Šį Šeštadienį, Lapkričio (Nov.) 22

Pradžią 7:30 Vakare Įžanga 25 Centai

NEFFO SVETAINEJE

2435 S. Leavitt Street

FELIKSAS YAKAITIS RODO SAVO DRŪTUMĄ

Čia įvyks 15-kos metų Felikso Yakaitio veiklos paminėjimas. Per 15-ka metų nickas nesirado, kas Feliksą Yakaitį būtų apgalvėjęs ant drūtumo. Į savo paminėjimą Feliksas yra pasikvietęs daug drūtuojuj ir sportininkų, kad parodytų abilankiusiems savo pajėgumą.

Feliksas Yakaitis kviečia jus visus atsilankyti į šias sukaiktuves, kur galėsite pamatyti daug drūtuojuj ir ristikų, taipgi linksmi laiką praleisite.

Po sporto parodos bus šokiai iki vėlumos, prie Raseinių Kapelijos.

DENVER, COLORADO, LIETUVIAI

Denver miestas geografijos ir atmosferos atžvilgiu skiriasi nuo kitų miestų tuo, kad čia visą aplinkė stovi virš 5,000 pėdų aukščiau jūros lygmalos. O ras sausas ir nešaltas, bet sniego pačiam mieste iškrinta net birželio mėnesį, nes visur iš vakarais pūsė aukšti kalnai Rocky kalnyno aukštumos per apvalų metų yra nudengtos sniegu.

Antra šio miesto įdomybė, tai yra kaip ir slenkstis iš vakarų į vidurvakarius.

Industrijų čia nedaug, bet vis dėlto yra Cudahy, Armour, Swifto ir kelių mažesnių kompanijų stakjardai. Paskui yra keletas groduj sandėlių ir malunų. Paskutiniu laiku pastatė didelę amunicijos gaminių dirbtuvę, kur žada darbų ketim tulkstantiam žmonių.

Daugiausia čia yra darbų tai trokų vairuotojams, jų pagalininkams ir krovėjams, nes čia didžiausias groseris — visokių maisto produktų persiuntimo centras.

Be to, reikia neužmiršti, kad netoli nuo Denverio yra anglių kasyklos ir kiek toliau auksu kasyklos.

Apart aukščiau išvardintų industrijų, Colorado valstijoje, Denverio aplinkėj labai daug

auginama cukrinių burokų.

Kaip ir kitur musiškių tautiečių (lietuviu) čia daug išmirė. Matauskas, kada tai dirbs prie "Laisvės" už raidžiū rinkėjų, Dėgis, dirbs "Vilnius" spaustuvėj, Petrušis, veikus organizacijų narys. Tai vis veiklės ir visuomeniniam darbe išsilavinę žmonės, bet jau daug metų kaip mirė.

Vienok nežinurint tų didelių nuostolių čia gražiai gyvenoja Literatūros Draugų kuopa ir LDS 77 kuopa. Draugė Lankuvienė, Lanke, Julė Rukienė, Liegus Gedaris, Nammaviča, Zimbilai, Girdauskas, Juskieñ ir kiti nuoširdžiai darbuojasi pažangiose organizacijose ir gerai jiem sekasi.

Turėjau daug malonumo, apart išvardintų asmenių susipažinti su drg. Rogers ir jų dukrele Day. Taipgi su Kvedarais, su viešbučiu savininku Smith ir su Rakausku.

Mačiausi su nuoširdžiu vilniečiu J. Narisu, kuris dabar nesveikuoja. Buvau nurykęs pažiūrėti ukės būvų viešniūj, bet jų pavarde neužsirašiau, tai atspiraus, kad nepaminai. Tai draugė daug prisidėjo su maistu del "Vilnius" naudai pramojos.

Teko matytis su Narbutais ir Vagdaraitė, kurie pirmiau gyveno Chicagoj.

Nuosirdžiai pasidarbavus aukščiau išvardintiem vilniečiam, ypač Lankuciam ir Rukienėi po prakalbį ir laike puotos dienraščio paramai sudėjo aukų \$31.00.

Manau, kad aukavusių pavarde paskelbs vietinis korrespondentas. Apart to gaus "Vilniai" 5 nauji skaitytojai. Viso iš Denverio dienraščiai pasiūsta \$80.00.

Vardu "Vilnius" širdingai ačiū visiem, kurie padėjote pasidarbuoti pažangios spaudos stiprinimui. F. A.

Meksikos Miestas. — Meksikos vyriausybė atmetė Berlyno reikalavimą atsiimti notą, protestuojančią prieš nacių nuožm terorą okupuotuose kraštuose.

Specialis Japonijos pasiuntinys, kuris šiom dienom atvyko į Washingtoną pareikšti savo valdžios "paskutines pastangas," kad išvengt karu tarpe Japonijos ir Jungtinių Valstijų.

Visi trys vienoj apsigynimo tarnyboj, Jungtinių Valstijų Aviacijos Korpusė. Kairėj kadetas-lakūnas John W. Robinson, o dešinėj John M. Barhart, abudu po 5 pėdų ir 4 colų aukščio. Viduryj—Thomas L. Murphy, 6 pėdų ir 4 colų. Jie tarnauja Randolph Field, Tex.

SMARKIAU DIRBKIM, JEI NORIM LAIKYTTIS

Man rūpi šios lenktynės: ar rytiečiai pralenks mus su "Laisvės" vaju. ar mes vidurvakariečiai pralenksime juos su "Vilnius" vaju?

Palyginus pirmų 10 vajiūninkų dienraščio "Laisvės", kaip paskelbta lapkričio 17, ir pirmus 10 "Vilnius" vajiūninkų, kaip paskelbta lapkričio 15, štai ką rasime:

"Laisvės":

A. Stripeika	Punktai
A. Stripeika	2,174
J. Bakšys	1,494
Philadelphos Vajin	925
K. Čiurlis	886
J. Yaskėvičius	828
K. Žukauskienė	777
S. Penkauskas,	642
P. Tamašauskas	605
P. Bokas	538
A. Klimas	534
S. Kuzmickas	454

Viso 9,223

"Vilnius":

Abekas, F.	3,630
Smitrevičienė, M.	1,419
LLD 86 kp.	1,118
Dauksa, A.	762
Clevelando Grupė	606
Jagminas, H.	592
Puodžiūnas, P. J.	464
Bieliauskas, L.	456
Arlauskienė	402
Urbanas, J.	387

Viso 9,836

Rytiečiai buvo gerokai atsilikę pradžioje, bet dabar Teisybė, iš pirmų dešimties metų dar turime daujau bus pralenkę mus.

giau, bet reikia žinoti, kad Abekas toli pralenks visus, o jo maršrūtas jau pasibaigė ir toliau tokiu būdu vaju nedidės

Kitė, sekantieji po pirmų dešimties "Laisvės" vajiūninkai turi daujau, negu "Vilnius", ir laisviečių dviem vajiūninkais yra daujau, kaip viešniūj.

Jeigu vidurvakariečiai su "Vilnius" vaju nesubrus, rytiečiai mus pralenks su "Laisvės" vaju.

Nėra svarbesnio darbo kaip spaudos platinimas. Labai daug žmonių piktinasi nacių talkininkais, kurie deda melus apie SSSR ir abelnai padeda hitlerizmui.

Bet piktumas nieko negelbės. Reikia darbo. Reikia platinti mūsų spaudą, kuri kovoja prieš hitlerizmą, tai vysime laukan pronacėj spaudą iš lietuvių tarpo.

Ypatingai tiems, kurie piktinasi prohitlerine spauda reiktų dirbti platinimui mūsų spaudos. Tai geriausias žygis prieš nacių propagandą, tai geriausias kerštas prieš Hitlerio talkininkus lietuvių tarpe.

Visi "Vilnius" skaitytojai stengkimės kiek tiek prie šio svarbaus darbo prisidėti. Vajiūninkas.

Geriausiai sekasi tiem "Vilnius" vajiūninkam, kurie pradeda anksčiausiai.

1941 Metais Imigracija Mažiausia Nuo 1937 m.

Imigracijos skaitlinės parodo, jog 51,776 atveiami į Jungtines Valstijas pasiviam apsigyvenimui, per fiskaliskus metus baigiant birželio 30 d., 1940 m. Per tą patį laiką 17,115 atveimų, kurie atvyko į šią šalį kaip imigrantai, apleido Jungt. Valstijas sugrįžti į savo šalį arba išvyko kitur.

Apart tos skaitlinės, 100,000 asmenų atvyko į Jungt. Valstijas kaip neimigrantai laikinam apsigyvenimui — svečiai biznui ar pasisvečėvimui, svetimų šalių atstovai ir pan. Kuomet 71,362 atveiami pačioje kategorijoje išvyko.

Kadangi Europos dalykai palašino tulkstantis atveijų iš savo šalių, todėl vardai šalių, kur imigrantai pasikvecia apsigyto neduoda tikrą paviekalį ir imigracijos sudėjimo.

Sekantis surašas, klasifikikuodamas 1941 imigraciją pagal "rasės ir žmonės" yra teisingesnis:

Zydų	23,737
Anglų	6,115
Francuzų	3,283
Vokiečių	2,154
Airių	1,883
Skotių	1,865
Skandinavų (norvegų, danų ir švedų)	1,351
Holandų ir flėmų	1,344
Ispanų (amerikičių)	1,148
Rusų	940
Italių	696
Lenkų	686
Kubiečių	596

Ispanų	443
Bohemian ir Moravų	437
Graikų	410
Portugalų	395
Finių	366
Vengrų	279
Negrų	229
Slovakų	163
Syrjietiečių	156
Lietuvių	121

Europos "rasės ir žmonės", kurie nepasirodo viršminėtame suraše pristatė mažiaus šimto imigrantų.

F. L. I. S.

Gerai Vilnietai, ar jau gavai bent vieną naują skaitytą?

Pulkininkas Myron C. Cramer, kurį prezidentas šiom dienom paskyrė eiti pareigas generalio Jungtinių Valstijų gynėjo.

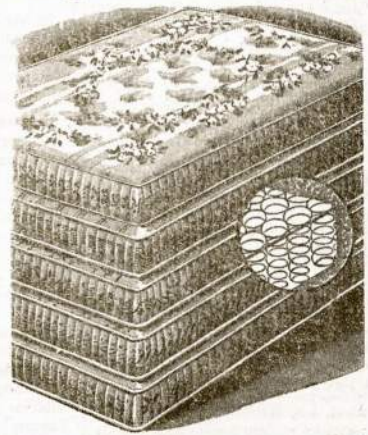
DIDIS IŠPARDAVIMAS

AUGŠTOS RUŠIES

MATRASŲ

Už Nepaprastai Sumažintas Kainas

Progress Krautuvėje

Specialiai nupirkta ir turi būti parduota 290 aukštos rūšies springinių matrasų už specialiai mažą kainą.

\$17.50 reguliarės vertės Springsiniai Matrasai	\$10.95
\$22.50 reguliarės vertės Springsiniai Matrasai	\$14.95
\$20.50 reguliarės vertės Springsiniai Matrasai	\$19.95

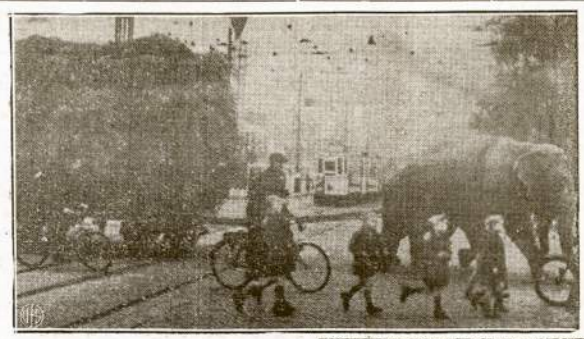
Didžiausias pasirinkimas gražiausių spalvų ir įvairių standard dydžių.

Šis pasiūlymas geras tik šią savaitę

PROGRESS FURNITURE CO.

3222-24-26 So. Halsted Street

Prie 32-ros Gatvės

Naciai ir slonius jau pakinkė vedimui karo. Trūkstam gasolino-mechanizuoto karo vedimui, naciai naudoja netik arklus ir mulus, bet, kaip rodo šis atvaizdas, ir cirkusų slonius. Daugybė laukinių žvėrių zoologiniuose daržuose Vokietijoj paskersta maistui.

Unijos Pasmerkę "Appeaseries" Kongresmanus

Padėkavonės švenčių progą Chicago buvo parvykę ir du mūsų "appeaseries" kongresmanai, Beam ir Kelly. Jų žiedu sužinojo nuo savo rinkimų, ty distrikty piliečių, kuriuos jie atstovauja kongrese—negreitai užmirš.

Abudu kongresmanai prieš rinkimus lažijosi stovėsi už šalies apsaugą. Bet kada aną dieną reikėjo balsuoti atšaukiam nelemtojo "neutralumo" įstatymo, abudu persivertė per tvorą ir balsavo su "appeaseries" prieš.

Beam atstovauja pietinę dalį Chicagos, kurioj įeina didieji stakljardai. Kelly atstovauja distrikty toliaus į pietus nuo stakljardų. Tuojau po nubaivavimo kongrese atšaukiam "neutralumo" įstatymo, stakljardų unijos valdyba pasiūtė abiem kongresmanam sekamo turinio telegramą:

"Stakljardų darbininkų unija, atstovaujanti 20,000, yra griežtai nusistatčiusi už atšaukim neutralumo įstatymo. Jei teisybė, kaip laikraščiai praneša, kad tamstos atkėitėle savo nuomonę ir balsavote prieš, tai leiskite mums pranešti, jog mes pasilaikome teisę irgi atkėitėle savo nuomonę atėjus naujiems rinkimams."

Daugelis unijos vadų, išgirdę kongresmanus esant namie, telefonavo pareikšti jiems darbininkų nusistatymą kas liečia šalies apsaugą. Iš pradžių jie dar bandė teisintis, bet vėliau pašaukusiems atsakyta, kad kongresmanai "išėjo svečiuosin."

"Appeaseries" pasmerkiavimas rezolucijas priėmė Campbell Soup kompanijos darbininkų lokalis ir kitos unijos, esančios šių dviejų kongresmanų distriktuose. Unijistai.

Cicero Žinios

Redrozicėiai turėjo savo "Turkey" šokių Liuosybės svetainėj parėmimui mūsų Ciceros jaunuočių karėvių, kurie dar tuoli. Eit. Red Rose Klubas turėjo tam tikslui ir praeitais metais panašų parengimą. Ciceros lietuvių jaunuočių armijoj skaitlinė jau didelė. Nėkur jau paaukstinti ir įvairias atsakomybes.

"Vilnius" vaju pradeda daugiau įsisiūbuoti. Dabar jau visi—Butvillia, Balakai ir išnešioties Luy'is—savo punktus deda ant vardo Literatūros Draugijos 92-ros kuopos. Taigi daug rūp susidarė tarpe skaitytojų ir rėmėjų. Tačiauš bile skaitytojas gali gauti penumėratų nuo savo kaimyno ir, jei nori, gali pasiūlykti sau nuosimintį.

Ciceriečiai pradėję veikti gali sukirsti kitas kolonijas.

Literatūros 92 k. vakaras lapkričio 30. Tai jau netoli. Kalbėjau su kuopos sekretorium Yurganu. Jis sakė, kad nariam laiška siuntinėjami su užkvietais. Kuopa šiais metais daug dirbo apšvietos srityj, daug buvo surengta prakalbų įvairiais klausimais. Nekuriuose klausimuose prisidėjo ir LDS kuopa. Taigi, tokių organizacijų reikia remti visai pažangiai žmونتjai.

Serga sekmai draugai: P. Kvedaras serga jau 2 savaitės. Apie jį pirma rašiau, randasi Wallhers Memorial Hospital'j.

Dabar jau serga ir dvi draugės. Stranslėnė, 1605 S. 49th ave. Jis buvo užgauta automobilio einant skersai gatvė. O. d. Angaitienė, 1231 S. 48th Cl, pagavo sunkią slogą ir net apilno akys. Tačiau ji kovoja su liga ir nesiduoda parblokšti į lovą. Įsipareigokime apfankyti ligonius.

Danley Machine Co. darbininkai organizuojasi į CIO uniją.

Lietuviai Ex-Mainieriai

Pirko Apsigynimo Bonų Ir Aukovo Sovietų Sąjungai

Praejusį sekmadienį C. Ukelio svetainėj Lietuviai Ex-mainieriai laikė mėnesinį susirinkimą. Narių atsilankė nedaug. Per du pastaruosius mėnesius naujų narių į kilulą prisirašė 21; vienas iš Wisconsin, o kitas iš Indiana valstijos.

Nutarta nusipirkti Apsigynimo Bonų už \$100 ir paauktuoti Rusų Karo Pagelbos fondan \$5. Sergantys Nariai

Sunkiai sergo E. Batutienė, turėjo pasiduoti operacijai; dabar jau sugryžus iš ligoninės. Alex Janionis susižeidė važiuodamas motorciklu. Jau pasveiko J. Kazlauskas ir V. Pedienė. Dar serga A. Matulokas.

Draugiškas Vakaras

Šį vakarą, lapkričio 22, C. Ukelio svetainėj, 3436 S. Lituania ave., įvyks Ex-mainierių Klubo draugiškas vakaras. Vakareliu tiklas—duoti program nariams arčiau susipažinti vienas su kitu. Be to, linksmai praeisime su batvakarij. Dėlto kviečiame visus mainierius atsilankyti šį vakarą į mūsų parengimą. G.

Apie Suvalkiečių Chora

Rezinavo Kasierius Kastass Urniežis

Lapkričio 7 dieną atėjus į choro pamokas K. Urniežis pranešė, jog dėl įvykusių choro nesusipratimų nebegalėsime daugiau lankyti pamokas ir rezinavo iš židininko pareigų. Dabar prisirašęs prie kito choro ir nenorįs laiko leisti veltui ginejantis dėl visokių nesusipratimų. Buvę nesusipratimai Suvalkiečių choro jau pasilainę.

Židininku choras išsirinko užbaigimui šių metų p. Anelę Goutauiene. Buvęs židininkas lapkričio 14 d. atėjus į pamokas perdavė naujai židininkui išdų ir kitus dokumentus.

Prisirašė 5 Nauji Nariai

Mūsų choras auga ir gerai gyvuoja. Pastaruosiose pamokose prisirašė net 5 nauji nariai. Mokytoja p. Čerienė sugabiai mokin chora. Pamokos įvyksta penktadienį vakarais, Gage svetainėj, prie 55th ir S. Westera gat.

Koresp. O. Svirnickienė.

Išvyksta Medžioti Stirnų

Visiems gerai žinomas bridgeportietis Jonas A. Laudont su Juozu Jasiku pirmadienį vyksta į Wisconsin Wild Woods medžioti stirnų.

Penktadienį užėjus į Jono Tavernų, 3538 S. Halsted St., raudu besveičiant saulėvą ir kraunant amuniciją dėl medžioklės. Jonas ir Juozas tikisi, kad jiems pasiseks bridgeportietius pamyli medžioklės laimikiu-sirnie-nu.

Gero giliukio Jonui ir Juozui. Draugas.

NUSOVĖ GATVĖJ. Duvys sportlinukų manadžeris Samuel Roth ketvirtadienio naktį nušutus ant Kedzie ave., prie Arthington st. Gasolino stoties agentas girdėjęs 3 šūvius ir mėtęs kaip iš tos vietos greitai nuvažiuo automobilibus. Užmiršę jau nežinomi.

Jų raštinė, naujai išdekoruota, atsidarė 2332 S. 52nd ave. Taigi, lietuviai ten dirbantį turi visai arti savo unijos raštinę.

Ciceros Žvalgas.

L. K. M. CHORAS

Permaža Liaudies Dalnų

Paskutinėse LKM Choro pamokose, lapkričio 18 dieną, mokytojas J. Kenstavičius skundėsi, kad permaža turime liaudies dainų.

Būtų gera, kad choro valdyba ar komisija pasirūpintų įsigyti daugiau lietuviškų liaudies dainelių. O jų juk yra pakankamai. Jei pas mus dabar pasireikšia trūkumas, tai bene bus mūsų pačių kaltė?

Stats Operetę "Išmainyta Nuotaka"

Lapkričio 25 dieną darysime galutinį turimą kas liečia pastatymą operetės "Išmainyta Nuotaka." Dėlto pareiži kiekvieno kankleliedį dalyvaus pamokose sekanį antradienį, lapkričio 25 d., Hollywood svetainėj, 2117 W. 43rd street.

Pildysim Programą TM Draugijau

Paskutinėse dienon LKM Choras pasižadėjo pildyti visą programą Teisybės Mylėtojų Draugijai jos metiniam parengimui sausio 18 d. Suvaidinsime juokingą komediją "Auda Giedroje" ir sudainuosime visą eilę naujų dainų.

Mokytojas stengiasi, kad mūsų choras auga ir gerai gyvuoja.

LDS 2-ro Apskričio Narių Domei

Šį pirmadienį, lapkričio 24 d., įvyks labai svarbus visų LDS 2-ro Apskričio narių susirinkimas. Jis bus laikomas "Vilnius" svetainėj, 3116 S. Halsted Street. Prasidės lygiai 8 val. vakaro.

Susirinkime dalyvaus centro sekretorius Jonas Siurba. Jis raportuos kaip eina jubiliejinis raportus už naujus narius kituose miestuose ir kaip kuopos rengiasi seimui, kuris įvyks ateinančią vasarą Chicagoje.

Taigi ir apskričio komitetas išduos trumpą raportą kas veikiama mūsų apskričio ribose. Po to bus diskusijos.

Taigi, susirinkimas labai svarbus ir kviečiame visus LDS narius dalyvauti; ypatingai kuopų valdybas ir organizatorius, vajininkus.

LDS 2-ro Apskr. Pirm. S. Juška.

ANTRU KARTU. Apilpėšs Hyde Park Arms viešbutį ant \$30 lapkričio 2 d., tas pats laudinis sugryžo aną vakarą ir vėl apilpėš ant \$25.

visi choras TM Draugijos parengime pasirodyti kuopuikiais. Visi turime kooperuoti su mokytoju ir stengtis nepraleisti nei vieno pamokų.

Sirdukas.

Biznieriai, Saugokitės Apgavikų!

Bridgeporte pas Charles Ukelį, 34th ir Lituania, tūl laiką lankėsi kostumeris, kuris pasivadino "William Bouranie," adresas, 936 W. 34th St. Pereitą seščiadienį užėjęs pas Ukelį, kuomet buvo daug kostumerių, įdavė jam čekį vertės \$34.65, tas čekis, pasirodo, buvo miokliai padarytas ir labai panašus į gerą "Pay Roll Check."

Antradienį bankas Ukeliai čekį sugrąžino, kaipo klastuotą. Jis buvo išrašytas Metropolitan State Banko vardu, Davison Steel Company firmos sąskaitai. Pasirodo, kad tokios kompanijos nėra.

Bridgeportietis C. Ukelis tapo nusikraustas ant \$34.65. Pravar-tu visiem biznieriam būti atsargiais su maunymu čekių mažai žinomiams "kostumeriams."

Reporteris.

Mirė Nuo Sužeidimo Darbe. Sužeidęs puldamas iš antro aukšto langų plovikas W. Blonar mirė apskričio ligoninėj.

Dėkuoja Suvalkiečiams

Gerb. "Vilnius" Redakcija! Prašau palapinti jūsų dienrašty šią mano padėkonę Suvalkiečių Draugijai, kuri mangs nepamiršo, atsiuntė sekamus narius aplankyti mane ir įteikė nuo Draugijos dovaną: O. Willis, A.

Phone Canal 9585 WEST SIDE HOTEL 2435 S. Leavitt Street CHICAGO, ILL.

Kambariai Rendavimui Dienai arba Savalei. Svetainėj Rendavimui Vestuvėms, Šokiams arba Parėms: Virtuvė ir Indai Dykal! WALTER NEFFAS, Prop."

Stankin, A. Endziulaitis ir A. Valukas.

Labai nuosirdžiai tariu ačiu Suvalkiečių Draugijai už dovanas, o lankytojams už pasidėvintą atlankyti mane. Aš to niekad nepamiršiu. Kartu tariu ačiu visiems draugams ir pažyztamiems, kurie mane atlanke.

A. Černauskas.

TB Hosspital Oak Forest, Ill.

AUDITORIUM RESTAURANT 3131 S. Halsted Street

Su Gerlausiu Skente Lietuviški ir Amerikoniški Valgtai P. BALCIUNAS ir M. KOVARSKI, Savininkai

PIRKITE PAS MUTUAL LIQUOR CO. NATHAN KENTER Wholesale 4707 S. Halsted St. Tel. Blvd. 0014

John A. Laudont TAVERN Vynas, Likeriai, Geras Alus Cigarai ir Užkandžiai 3538 S. Halsted Street ir Mėsos-Groserio Krautuvė 3441 S. Morgan Street

URBA GELININKAS Gėlis Mylimiem, Vestuvėm, Bankietam, Laidotuviem, Papuošimam 4180 Archer Avenue Phone: LAfayette 5300

Rusų Kooperatyvas Chicago, Ill. Garantuoja Kokybę, Įvairum ir Produktus Savo Įstaigose

RESTAURANT (VALGYKLOJ) Sveika, Švari, Rusiška-Amerikoniška Virtuvė, Rikinos Zemos. 1628 W. Division Street Tel. Humboldt 4044 Mėsos ir Groserio Krautuvė

Vishka Mėsa — Pankštelėms 2051 W. Division Street PRIMAM ORDERIS Pokilams, Parengimams ir Panašiai Tel. Brunswick 9468

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS --- Kvietkininkas GELES VESTUVĖM, BANKIETAM, PAGRABAM 3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI Nariai Chicagos ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICZ ir SUNUS 2314 W. 23rd PLACE TELEFONAI: CANAL 2315 & 2316 SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1370 & 2313

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST. VISI TELEFONAI: YARDS 1419

J. LIULEVICIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVENUE TELEFONAS: LAFAYETTE 2572

ANTHONY B. PETKUS 1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CICERO 2169 6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVEHILL 6142

S. P. MAZEIKA 3319 SO. LITUANIA AVENUE TELEFONAI: YARDS 1128 & 1129

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANIA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4908

'Atvažiavo su Kraičiu'

Ir Gražus Koncertas RENGIA MOTERŲ KULTŪROS KLUBAS (Narys Lietuvių Kultūros ir Meno Klubu, Ink.) SEKMADIENI, LAPKRIČIO-NOV. 23, 4 V. P. Lietuvių Auditorijoje 3133 S. Halsted Street Įžanga: iš anksto 40c, prie durų 50c — Gera orkestra šokiam.

LIETUVIŲ MOTERŲ KULTŪROS CHORAS, VADOVYBĖJ ONOS PETRUTIENES

LOSEJAI:

J. Stulgaitis
A. Marquardt
B. Garšinskienė
J. Šliožis
A. Garšinskas
T. Žebraitis
G. Kvainauskas
A. Damaskas
J. Stonis
A. Gabrys
S. Stočkus
M. Kairys

ONA PETRUTIS

J. ŠLIOŽIS

